

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru Instituții și Autorități 700 Lei pe 1 an
Advocați 500 Lei pe 1 an
Magistrați 400 Lei pe 1 an
Un număr simplu 50 Lei
Un număr dublu 35 Lei
Un număr vechiu 40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53
Telefon 590. Administrația: Strada Iuliu Maniu 8 (Radio Reclame România S.A.) unde se primesc abonamente și orice cereri de adăie. Telefon 630

Director fondator și redactor responsabil: **VASILE M. DIMITRIU** Procuror general pe lângă Curtea de Apel din Cluj

Colaboratori:

Alexandrescu Traian
Fost Prim-președinte de Tribunal
Pro Decenul Baroului avocaților
din București

Anca Justin Leontin
Judecător Trib. Cluj

Bulgăraș-Popov Ad. Gr.
Avocat Contencios CFR Cluj

Ceaur Aslan Ernest
Consilier la Curtea de Apel Timișoara

Balașiu Paul
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Bartha Ignat
avocat din Cluj

Bolla Romul
Profesor la Universitatea din Cluj

Docan P. George
Președinte Tribunalul Buzeu

Fillpescu Constantin
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Fillpescu Ricard
Judecător tribunalul Cluj

Hașieganu Emil
Profesor la Universitatea din Cluj

Kis Maurițiu
Profesor universitar pensionar

Lazar Aurel
Fost ministru, Avocat Oradea-Mare

Marta Alexandru
Prim președintele Curții de Apel
Timișoara

Micșa Pompei
Prim președintele Curții de Apel Cluj

Munteanu Victor
Avocat din Sibiu

Negrea Camil
Profesor la Universitatea din Cluj

Onișor Victor
Profesor la Universitatea din Cluj

Pastia P. Vasile
Primprocuror la Tribunalul Brăila

Petrescu F. Vasile
Președinte de secție la Trib. Sighișoara

Popp Romulus
Prim președintele Curții de Apel
Brașov

Poruțiu Petre
Profesor la Universitatea din Cluj

Praporgescu Ștefan
Consilier la Curtea de Apel Oradea-Mare

Sfetcu Emilian
Judecător șef la ocolul Mercurea-
Sibiului

Stăncescu Ștefan
Prim președintele Curții de Apel
Oradea-Mare

Tolciu Ioachim
Avocat din Cluj

Tănăsescu Teodor
Consilier la Curtea de Apel din Cluj

Xantopol Constantin
Fost magistrat, Avocat din Cluj

CUPRINSUL

1. Intâi Decembrie 1928

2. Competința în materie de asigurare de *Adonis Popov*
avocat

3. Salarizarea judecătorilor Consilieri de *Ilie V. Purdilă*
magistrat, Brașov

4. Succesiunea ab intestat și legile *Ștefan Laday*
fiscale.

5. Rezumate de jurisprudențe stabilite
de instanțele judecătorești din Ardeal
și Curtea de Casație

6. Informațiuni

BANCA CHRISSOVELONI

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ

CAPITAL
ȘI REZERVE
LEI 350,000,000

SUCURSALA CLUJ
SEDIUL CENTRAL BUCUREȘTI

Sucursale: Constantinopol, New-York,
Brăila, Constanța, Galați, Sibiu. // Bănci
afiliate: Banca de Devize și Lombard, București,
Banca Ardeleană Casa de Economie Cluj, Chris-
soveloni & Co. Paris, Chrissoveloni & Co. Viena
TELEFON: 379, 62, 427, 950

CASA DE PĂSTRARE ȘI BANCA

DE CREDIT DIN
CLUJ SOC. AN.
CLUJ, PIAȚA UNIRII

Capitaluri
proprii Lei
77,000,000

7
SUCURSALE:
IN DEJ, DICIOSĂN-

Efectuază
avantajos
orice afa-
ceri bancare

MARTIN, ALBA-IULIA ȘI TÂRGU-MUREȘ

Banca Generală a Țării Românești București,

Brăila,
Brașov, Cluj,
Constanța, Craiova,
Galați, Giurgiu, Oradea,
Mare, Ploești, Sântul
Gheorghe, Târgul
Măgurele

Societate Anonimă

Capital vărsat Lei 60,000,000 // Rezerve Lei 50,000,000
Adresa Telegrafică: „GENEROMANA“

BCU Cluj / Central University

BANCA CENTRALĂ

Secția de
cereale - Secția
de colonie - Fab-
rică de surogat de cafea
„Centrala” - Secția specială
pentru ciment - Secția de
Bancă și devize - Execută tot
felul de tranzacțiuni bancare,
plăți pe toate piețele interne
și străine - Depunerile se
fructifică în condițiile cele
mai favorabile

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT
SOCIETATE ANONIMĂ IN CLUJ
Strada Regina Maria Nr. 1-3

Capital: Lei 50,000,000
Fonduri: Lei 20,000,000

Legături directe cu America!

Banca Ardeleană și Casa de Economii S. A. R.

Cluj, Piața Unirii Nr. 32. (Casa proprie)

Fondată
în anul
1894

Este cointereseată cu: Banca Chris-
soveloni, București și Banca Comer-
cială Ungară din Pesta, Budapesta.

Sucursale: Arad, Brașov, Oradea,
Sibiu, Târgu-Mureș, Turda.

Industria Sârmei S. A. Cluj

Fabrica:
Câmpia-Turdei

Fabricăm: Sârmă laminată, Fier de beton, Scoabe,
Cue de tot felul, Sârmă arsă, arămită, Sârmă
de oțel, Arcuri de mobile, Sârmă
ghimpată, zincată, Agrafe.

Telefon: 4-40, 3-47 — Adresa telegrafică: „Ferrum” Cluj

Ardealul Juridic

**Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată**

Revista apare regulat la 1 și 15 a fiecărei luni afară de lunile de vacanță Iulie și August (iar în cursul anului excepțional ca număr dublu) când apare odată pe lună

Abonamentul pentru	Instituții și Autorități	700 Lei pe 1 an
•	Advocați	500 Lei pe 1 an
•	Magistrați	400 Lei pe 1 an
	Un număr simplu	30 Lei
	Un număr dublu	35 Lei
	Un număr vechiu	40 Lei

Redacția: Str. Calea Victoriei No. 53
Telefon 590. Administrația: Strada Iuliu Maniu 8 (Radio Reclame România S.A.)
unde se primesc abonamente și orice cereri de adfje. Telefon 630

Intâi Decembrie 1928

Viața ori căruia popor este o epopee. Acea a poporului român reprezintă eforturile de păstrare a pământului, moștenit de la Dacii aprigi și energicii Romani strămoșii noștri.

Ascuns în sînul Carpaților, neamul nostru și-a păstrat în cursul secolilor pronunțata sa individualitate, pe care zecile de popoare nu i-au putut-o altera. Ținut sub teroarea navăliților și vecinilor ca o pradă, dominat și împrăștiat uneori, nici o clipă în cursul acestei tragedii nu ne-am pierdut conștiința unității noastre etnice. Unirea de la 1859 a fost nucleul istoric în care s'a concentrat conștiința tufurora. Țara mică de atunci a atras cu un magnet, pe celelalte provincii românești.

Apogeul acestei epopei îl atinge poporul român la Intâi Decembrie 1918, când la Alba-Iulia, strejuit de umbrele eroilor săi martiri, a hotărât unitatea sa politică, îmbinată celei etnice milenare.

Intâi Decembrie 1918 rămâne ziua epocală, când conștiința unitară a poporului român a impus lumii întregi voința sa; e ziua sfântă, când s'a concretizat prin mii de trimși din toate colțurile Ardealului, idealul de secol de generații martirizate. E ziua sublimă, când creștele Carpaților au rămas doar geografic pe harta Europei. Intâi Decembrie 1918 e ziua solemnă când întreg poporul român, pătruns de amintirea trecutului, a adus omagiul său pios memorii celor, ce prin jertfa ființii lor, au consfășit cu sute de ani mai înainte intangibilitatea României-Mari de astăzi.

Apoteoză zilei de prima Decembrie 1918 apare și mai strălucită asociind ideea de dreptate, care a stat la baza idealului ce a realizat. Deaceia considerăm această dată drept moment istoric, de când printr'un complex „restitutio in integrum” poporul român a reintrat și politicește în drepturile lui istorice.

Increzător în valoarea morală a dreptului care, salvator de neam, i-a justificat gestul, poporul român își privește senin viitorul.

Se împlinesc zece ani de când în cetatea lui Mihai Viteazul s'a săvârșit minunea visului împlinit.

Cu evlavie preaslăvim memoria celor ce, cu jertfirea vieții au pregătit fericirea unui neam. Recunoscători celor ce trăind, au dus cu înțelepciunea lor la înlăptuirea idealului nostru.

Sfântă să rămână memoria marelui nostru rege Ferdinand I și a sfetnicilor săi cari, cu jertfa celor 800.000 de ostași au făurit România-Mare.

Recunoștință și încredere cărturarilor și înțelepților neamului ce se străduiesc la desăvârșirea idealului atins prin cimentarea unirii.

Indreptându-ne gândurile pline de omagiu și nădejde către Majestatea sa Regele Mihai I și către Acei, ce-i conduc pașii pentru fericirea țării și pătrunși de adevărul că țaria țării o formează de acum numai consolidarea neamului, prin desăvârșirea unirei noastre totale sufletești și intelectuale.

Noi, cei din jurul acestei reviste de unificare legislativă, apelăm și cu această ocazie la puterea de muncă conștiințioasă și cinstită a tuturor fiilor patriei române. Binecuvântată să fie în veci sfânta zi a Unirii noastre naționale.

ARDEALUL JURIDIC

Competința în materie de asigurare

1. Una din clauzele cele mai vexatorii cuprinse în polițele de asigurare este și *clauza atributivă de jurisdicție*, devenită de stil în aproape toate polițele cunoscute¹, clauză care obligă pe dăunați să se ducă la sediul principal al societății asigurătoare, pentru valorificarea dreptului lor de despăgubire.

Nefericii de dăunați cari nu au reușit pe cale amicală să-și obțină despăgubirea rezistând presiunilor societăților, care mai niciodată nu vor să plătească nici cel puțin indemnitatea stabilită, conform contractului, prin experți și arbitri, ci totdeauna încearcă să rupă cât mai mult — pe baza principiului că asigurarea nu poate fi un mijloc de îmbogățire pentru cel asigurat, ci numai pentru societatea asigurătoare — sunt nevoiți să accepte, în cele din urmă, suma ce li-se oferă, decât să riște necunoscutul, deplasările și cheltuielile unui proces la sediul societății, unde, pe deasupra, dăunatul va face cunoștință, în 90% de cazuri pentru prima oară și cu condițiile contractului pe care l-au subscris cu ani și zece de ani mai înainte: cu „puricii“ de pe contrapagina poliței de asigurare, cu toate nulitățile, derogările, decăderile și prescripțiile condițiilor generale.²

Legalmente, clauza atributivă de jurisdicție este cu desăvârșire valabilă: o convenție liberă, între două persoane cu putere de lege, înscrisă în poliță (art. 472 c. com. ung.). Toate instanțele din orice țară i-au recunoscut valabilitatea îndiscutabilă. Art. 52 pr. civ. rom.: „în materii personale și mobiliare cererea se va face la tribunalul domiciliului pârâtului, sau la domiciliul ales“; art. 6 pr. civ. rom.: „cererile se mai îndreptează: ... c) în cazul când pentru executarea unui act, s'a ales un domiciliu, cererea, fie privitoare la executarea actului, fie la anularea sau desființarea lui, se face la tribunalul domiciliului ales, sau la domiciliul pârâtului“. Art. 897 c. com. rom.: „In materie comercială, acțiunile personale și mobiliare se vor putea intenta ...“ „4. Dacă s'a ales un domiciliu pentru executarea unui act, acțiunea se va putea intenta la tribunalul acestui domiciliu“. Pr. civ. ung.: art. 45, cunoscut. Prorogare de jurisdicție convențională

și exclusivă, derogând valabil dela dreptul comun, conform căruia reclamantul poate chema în judecată „o societate pământeană sau străină“ „înaintea autorității judecătorești a locului unde prepusul ori reprezentantul societății exercită comerțul ori își are reședința“ (art. 898 c. com. rom., 872 al. 1 it., 25 și 28 pr. c. ung. și 322 c. com. ung.).

Cas. Rom. S. U. a recunoscut valabilitatea derogării, încă din 1889: deciz. 3 Mai Bul. cas. pg. 695: pe cale de convenție (condițiunile generale de pe verso poliței, declarate ca cunoscute și acceptate).

C. A. Genova — cit. Dumitrescu: Codul Comercial cu jurisprudența, sp. 9692 — admite pe baze art. 872 suscitată, acțiunea la sediul reprezentantului societății, care a încheiat contractul iscăbind oferte, deși polița a fost semnată de directorul general al societății la sediul ei.

(A. C. Genova Dec. 2 Febr. 1904.)

E vorba, bineînțeles, de societăți indigene. Pentru societățile străine, cari sunt obligate prin legi să se supună jurisdicției țării unde fac operațiile (ex 461 comb. cu 210 și 211 c. com. ung.) instanțele ungare nu admit clauze atributive de jurisdicție conf. art. 45 pr. civ. când instanța stipulată e în afare țării: C. A. B. Peste 5910/1905: „o societate străină nu-și poate stipula competența instanței străine, ca atare toate litigiile cari privesc vreo pretenție derivând din actele încheiate de reprezentanțe indigene urmează a fi valorificate în fața instanțelor indigene“ (cit. Grill XII Nr. 1249, cit. Kovacs Marcsi sub § 45).

Forma stereotipă în care apare această clauză atributivă de jurisdicție — prorogare convențională — este următoarea:

„Cap. IX. Jurisdicție și competență. § 1. Toate litigiile de orice natură și oricine ar fi reclamantul, între asigurat și societate, decurgând direct sau indirect din această asigurare sunt de competența exclusivă a jurisdicției comerciale a Tribunalului Brăila.“³

Această alegere de jurisdicție și de competență se fixează de părți prin derogățiune formală și expresă la dispozițiile art. 897 al. 1, 2 și 3 și art. 898 din Codul Comercial și art. 62 din Procedura Civilă.⁴

§ 2. Orice acțiune, notificare sau orice

¹ O excepție cunoscută mie: polița Societății Dacia-Romania propusă de Regionala din Cluj.

² Cunosce polița Dacia-Romania care pentru asigurările din Ardeal a stabilit jurisdicția la Cluj.

³ Luăm de pildă polița societății „Prevederea“ din Brăila care confundă noțiunile de jurisdicție și competență.

⁴ Polița subscrisă la Cluj! De unelte ori de oameni cari nu numei legile acestea nu le cunosc, dar nici limba aceasta!

act de procedură, spre a fi valabile, trebuie îndreptată, făcută numai Direcțiunii „Prevederea”, din Brăila și această prin derogățiune expresă la art. 400, 897 și 898 Codul de Comerț și art. 62 din Procedura Civilă.”

Iată-l dar pe cutare agricultor din Viseul de Sus, care și-a asigurat recolta, nevoit să meargă la Brăila ori la București, pentru ca acolo sătul de atâtea împrumuturi pe care le-a făcut pentru cheltuielile de drum, pertratează cu „Direcțiunea”, să accepte oricât, să-și scoată cel puțin speșele și sămânța pe anul viitor, ori să-și încredințeze procesul unui om de drept, reîntorcându-se plin de griji și așteptând în cel mai bun caz să mai vie încă odată pentru fatalul înterogator conf. art. 234 pr. civ. pe care, desigur că pârâta societate îl va propune, pe urmă, așteptarea.

Această clauză, oricât de legal justificată, și prin parcimonia și prin precauția societăților de asigurare, care având un contencios al lor în să-și supravegheze procesele mai bine și să nu cheltuiască cu deplasările avocaților săi ori cu angajarea altori locali, oricât de justificată față cu prevederile legale, a fost repudiată de opinia publică franceză:

În 15 Mart 1899 — acum treizeci de ani — deputatul A. Colle și câțiva alți colegi ai săi au prezentat un proiect de lege „privitor la contractele de asigurare”. Comisia reformelor judiciare a reținut 2 din cele 5 articole, care în 2 Ianuarie 1902 a devenit legea al cărui text e următorul:

Art. I. În materia contractelor de asigurare și a litigiilor la care acestea dau loc, pârâatul va fi acționat în fața jurisdicției (instanței) competente unde se află:

1° Domiciliul asiguratului, pentru orice fel de asigurare, cu restricția aplicării dispoziției următoare:

2° Imobilele și mobilele prin natură asigurate, dacă este vorba de asigurări contra riscurilor acestora și locul unde s'a produs accidentul, dacă e vorba de asigurări contra accidentelor de orice fel ale caror victime sunt persoane ori animale, toate dacă instanța (procesul) este relativă la fixarea și la plata (règlement) indemnitațiilor datorate.

Nu se derogă la legile care guvernează asigurările maritime.

Art. II. Orice convenție anterioară nașterii litigiului, contrară prezentei legi, va fi nulă de drept afară de efectele stipulațiilor conținute în polițele actualmente în curs.

Aplicând această lege, Curtea din Bordeaux a decis în 2 Dec. 1912 (Rev. C. A. Bord. 1913 pg. 14) că tribunalul locului unde sunt situate imobilele este singurul competent ca să se pronunțe asupra unei acțiuni pentru plata unei despăgubiri (indemnitații). De pe urma unui incendiu: tribunalul domiciliului asiguratului fiind incompetent „ratione loci”, chiar când cererea se produce în urma unei expertize contradictorii care a stabilit cifra creanței.⁵

Cea ce era în poliță tip din 1913 a Companiilor Franceze, clauză atributivă de jurisdicție, nu mai figurează; figurează în schimb art. 25 care restabilește dreptul comun și care este în concordanță cu legea de mai sus atunci când stipulează că „suma la care s'a fixat despăgubirea” (indemnitatea) „se plătește la biroul agenției acolo unde polița a fost subscrisă ori transferată, fie în monedă, fie în mandate la vedere asupra sucursalei Băncii Franței” (Naționale) „cea mai apropiată”.⁶

Bineînțeles, legea din 2 Ianuarie 1902 „nu reglementează decât o chestiune de drept intern și nu poate avea ca efect desesizarea jurisdicțiilor franceze în profitul tribunalelor străine: art. 15 din codul civil” — francez — „continuă, deci, a se aplica”. (C. A. Paris, 28 Dec. 1921, Monit. des Assurances 1922, pg. 173.)⁷

Este valabilă această clauză pentru orice acțiune?

2. În caz de sinistru, urmează executarea contraprestației asiguratorului: lichidarea și plata capitalului asigurat.

Față de clauză de mai sus, în dreptul nostru se pune încă o întrebare: până în ce moment mai este în vigoare polița de asigurare, ce cauză juridică are creanța asiguratului înainte de lichidare și după lichidare; ca atare, în fața cărei instanțe și în ce termen, urmează a fi valorificată.

E necesar, pentru rezolvarea întrebării, să definim contractul de asigurare și anume:

Contractul prin care o parte, asiguratorul, face să i-se promită, pentru ea ori pentru o terță persoană, în caz de realizare a unui risc, o prestație din partea unei alte părți, asiguratorul, în schimbul unei remunerații

⁵ Cit. Emile Agnel — Manual des Assurances, Ed. 1923 pg. 255.

⁶ V. poliță în Alfred Droz — Commentaire des polices d'assurances, Ed. 1913, ori în Joseph Hémar — Théorie et pratique des Assurances Terrestres. Ed. 1925.

⁷ Cit. A. de Mirimonde — Manual pratique des Assurances, Ed. 1928, pg. 61, nota 1.

acceptată ca echivalentă . . . „prestație pe care asiguratorul o stabilește grupând un ansamblu de riscuri, pe care le compensează conform legilor statisticei”.⁸

Contract sinalagmatic din care asiguratul nu trebuie să se îmbogățească, ci din care el trebuie să fie despăgubit în limita daunei avute și a valorii asigurate.

Intervenind sinistrul, se pot întâmpla două fapte: ori asiguratorul refuză orice despăgubire, opunându-i asiguratului diverse decăderi, rezilieri ori prescripții; ori stabilește împreună cu dăunatul asigurat quantumul sumei ce-i va plăti.

În cazul întâi, va urma un proces de desdăunare; într'al doilea va urma plata.

Se mai poate întâmpla, însă și un alt fapt: că o societate asigurătoare nu ridică nici o excepție, nu face nici o rezervă, lichidează dauna o stabilește, în contradictoriu, prin arbitri și pe urmă, sub diferite motive, refuză să plătească suma stabilită. În actul de lichidare, odată cu semnarea căruia de către toate părțile, polița este declarată nulă și asigurătoarea și-a luat obligația de a plăti suma convenită la mâna dăunatului.

Ce va urma? Un proces pentru plată.

Până în momentul sinistrului și-a îndeplinit obligația sa de a plăti primele, asiguratul. De acum urmează a-și executa obligația sa, de a despăgubi, asiguratorul.

Acțiunea care tinde la a constrânge pe asigurator să procedeze, pe cale judiciară, la stabilirea despăgubirii, este o acțiune, care decurge din polița de asigurare: ea tinde să încheie în fața instanțelor un contract judiciar, contract care să stabilească obligația de plată și quantumul despăgubirii.

Rămasă definitivă sentința, contractul judiciar devenind executoriu, unde o va executa creditorul? Numai la sediul societății? Nu: ori unde va găsi avere ori venituri de ale asiguratorului; de acolo și acolo se va îndestula, fără ca asiguratorul să poată ridica excepția că nu poate fi urmărit decât la sediul său pentru că execuția este de fapt o plată și conform poliței, plata s'a convenit că se va face la ghișeul Direcției.

Pe ce își întemeiază următoritorul creanța sa? pe poliță ori pe sentință?

Este evident că sentința se întemeiază pe

⁸ Joseph Hémard, loc. cit. Nr. 42. Charles Weens — Asigurarea lucrurilor, contract de indemnitate, Ed. 1927, Nr. 67. Ehrenberg — Versicherungsrecht, Ed. 1893, pg. 55.

poliță; dar dreptul de încasare, de urmărire, pe sentință.

Este sentința un act nou, un titlu nou? Constituie ea o novație? Da.

Îl se poate opune prescripția excepțională scurtă, convenită în poliță, pentru acțiunea de desdăunare? Se poate restrânge termenul de urmărire la termenul de prescripție al acțiunii, obișnuit în polița de 6 luni?

Evident că nu.

Polița a încetat a mai fi contract, fiind novată prin sentință.

Clauze ca acestea nu mai pot reînvia:

„Despăgubirea se va plăti la Cassa Centrală a Societății în București, în termen de o lună, după ce quantumul ei a rămas definitiv sau sentință executorie”.⁹

„Acțiunea pentru constatarea daunelor sau pentru plata despăgubirii se prescrie fără punere în întârziere¹⁰ prin trecere de șase luni din ziua sinistrului, aceasta prin derogățiune formală la art. 954 al. 2 din codul civil.¹¹ Minoritatea și orice altă incapacitate de drept sau de fapt nu întrerupe nici nu suspendă această prescripție”.¹²

Am redus la absurd argumentele care se pot opune și asiguratului dăunat care nu a mai avut nevoie să recurgă la instanță — cert că la acea convenită prin poliță — pentru ca asiguratul să-și recunoască obligația și întinderea ei, despăgubirea și suma; ci, înafara justiției, pe calea arbitrajului, prin convenție înscris „prin bună învoială” a ajuns la o învoială cu debitorul său societatea de asigurare: *Actul acesta a novat obligațiunile ambelor părți: dăunatul nu va cere mai mult, societatea nu va plăti decât atât cât s'a obligat.* Care este cauza acestei noi obligații? Poliță ori convenția ulterioară? Care, când chiar în convenție s'a stipulat că din momentul încheierii acestei convenții polița devine nulă? La ce instanță se va îndrepta creditorul când în această nouă convenție nu s'a ales un loc exclusiv de îndeplinire? Ci dimpotrivă s'a stipulat, că plata se va face în mâinile creditorului care domiciliază la locul contractului, loc care e și sediu al întreprinderii sale comerciale și sediu al registrelor sale? În cât timp se prescrie dreptul, creanța aceasta nouă?

⁹ Quid dacă sentința dă 15 zile de împlinire benevolă? Nu se va putea executa decât peste o lună? Ori sentința nu va putea da decât o lună pentru împlinirea benevolă?!

¹⁰ Debitorul pune în întârziere pe creditor?!

¹¹ Care? E în vigoare în Ardeal.

¹² Chestie controversată.

Ori, când nu s'a făcut nici o rezervă la anularea poliței, vechiul contract poate avea efect parțial, prin'un fel de sincopă de drept, dincolo de data când contractul s'a finit, — și anume în acele clauze care pot veni în favoarea debitorului... pus în întârziere? Care este prestația la care e obligat asiguratorul: să „stabilească daune“ (să lichideze) ori să „plătească“ suma cu care s'a convenit?

În dreptul local, articolul 1380 din codul civil austriac edictează:

„Contractul de novațiune prin care se hotărăsc drepturi litigioase, sau în îndoială, astfel încât fiecare dintre părți se obligă reciproc să dea, să facă, sau să nu facă ceva, se numește tranzacție. Contractul de tranzacție face parte din contractele bilaterale și trebuie să se judece după principiile acestora.“

Conf. c. civ. austriac, prin definiția legii, tranzacția este novație, este un contract nou. Din contract se nasc obligații (859 civ.) obligația din acest contract este o plată în 15 zile (482 com.) la mâna creditorului (324 com.) dacă din contract sau din natura actului sau din intenția părților nu rezultă altfel, pe rizicopericolul debitorului și pe cheltuiile lui.

Iar acțiunea pentru îndeplinirea acestei obligațiuni se introduce la locul de îndeplinire, conf. art. 29 pr. civ. trans.

În termen de 30 ani (1479 c. civ. austr.).

În jurisprudența locală găsim:

„Si în caz de învoială nouă, numai atunci există novație cu privire la vreun act juridic dacă voința părților este ca prin stingerea obligațiunilor vechi să se constituie un nou raport de drept“. D. III 5/174/1897.¹³

„Tranzacție prin care părțile pentru aranjarea definitivă a drepturilor și obligațiunilor izvorâte dintr'un act juridic cad de acord astfel, ca din acel act mai târziu să nu aibă niciuna din ele vre-o altă pretenție contra celeilalte nu poate fi dezmembrată și contestată din punctul de vedere al unora din elementele sale.“ C. Md. XII. 202, 1918.¹⁴

Și, în speță:

„Dispozițiunile art. 487“ (c. com.) „relativ la prescripție nu se pot aplica când societatea de asigurare pârâtă și-a luat obligațiunea fără de rezervă și separată de a plăti suma de asigurare“ (îndemnitatea, prestația) „pe care a lichidat-o pentru a fi plătită, pen-

trucă în acest caz asiguratul își trage dreptul său de acțiune dintr'o obligațiune distinctă“ (separată) „și nu din contractul de asigurare, pentru că în acest caz, în urma tranzacției, s'a operat o novație“. Curia 1896 Sept. 22, — 1251/1896.¹⁵

Analog jurispr. română:

3. Chestiunea în legislația franceză este deja terminată chiar de către societățile de asigurare de acord cu liga asiguraților, prin poliță tip. din 1913 (și prin decretul din 8 Mart 1922) la care au colaborat celebritățile juridice dnii: Th. Aller, Lyon-Caen, Capitant, Jos. Hémar, Droz, Summier Mâlignon. De pe urma luptei tratativelor și a studiilor noile condițiuni generale ale polițelor de asigurare contra incendiului numai întind, cursa tradițională care se mai găsește azi în polițele din România, aceea de a stipula că, sub sancțiunea decăderii dăunatul, să nu poată reclama în justiție atâta timp cât nu s'a încheiat expertiza pe cale amiabilă, iar pe de alta, că acțiunea acestora se prescrie în 6 luni; ci art. 29 stabilește precis caracterul prestațiunii asiguratorului înainte și după lichidare: cauza uneia este poliță, a celeilalte tranzacția, ca atare:

„Acțiunea aparținând asiguratului se prescrie în timp de un an socotind fie dela data evenimentului care i-a dat naștere, dacă acesta n'a fost declarat companiei, fie dela încheierea operațiilor de expertiză, și în toate cazurile dela orice act întreruptiv de prescripție (art. 2241 și urm. cod. civil)“ (francez). „Când din partea companiei a avut loc o acceptare a lichidării“ (regulării daunei) „prin experți, prescripția acțiunii este de treizeci de ani de la această acceptare“.

4. Precursorii a unor timpuri mai bune și toluși perfect în cadrele principiilor fundamentale de drept comun, Tribunalul și Curtea de Apel din Cluj au avut prilejul să se pronunțe în următoarea speță:

Societatea Prevederea din Brăila asigură o moară în Cluj, împreună cu alte societăți. În 1924 arde moara.

Toate societățile participante, Naționala, Dacia, Franco-Română, Steaua Română cu sediul în București, Adria cu sediul în Torino și Prima Ardeleana cu sediul în Cluj, prin lichidatori și experți stabilesc dauna la aproape jumătate din suma asigurată și convin înscris cu dăunatul, în mod definitiv, la 17

¹³ Cit. Laday — Codul Civil Austriac, t. III sp. 5339, sub § 1376. Ibid. sp. 5348.

¹⁴ Ibid. sp. 5366 sub § 1385.

¹⁵ Cit. Grecsak — Dărtvenytar sub § 487, sp. 434.

Iulie 1924 în urma constatării pagubei dela 4 Iulie 1924, la suma de 4,630.000 lei, printr'un act de lichidare final. Contra plății acestei sume dăunatul se declară mulțumit și gata a renunța la orice alte pretenții pe care le-ar putea ridica în baza polițelor, transmitând societăților toate drepturile și pretențiile sale de pe urma acestei daune de incendiu față de oricine. Convin, toți, ca plata să se facă la dispoziția proprie a debitorului. Societățile declară din acest moment polițele ca nule. „Celit, aprobat și semnat” de părți. Toate societățile au achitat cota lor parte, Prevederea a fost acționată pentru plata părții ei de 727.936 lei, de către un curator de încasare numitul conf. art. 124 leg. exec. (LX:1881).

Pârâta a ridicat excepția de incompetență la Tribunalul Cluj bazându-se pe clauză IX, din poliță ei de asigurare. Reclamantul a opus tranzacția ca o novajie expresă și fără de rezervă, confirmată prin numeroase scrisori comerciale ale Direcției Societății.

Trib. Cluj S. I. judecător unic dl Laurențiu Decuseară, a respins excepția prin sentință Nr. 547/14/1926 din 14 Iulie 1927 calificând tranzacția ca novajie și invocând jurisprudența Curiei suscitată. Apel din partea pârâtei.

Curtea Cluj S. III, cu Decizia Nr. C. III 1109/199/1928 a respins apelul menținând sentința tribunalului pe următoarele considerente:

„Având în vedere că tribunalul juridic și bine a calificat actul cuprins în procesul verbal final din 17 Iulie 1923 ca o tranzacțiune și prin urmare ca o novajie în sensul art. 1380 din cod. civ. a. prin care a încetat raportul juridic de asigurare fiind înlocuit cu cel de tranzacțiune;

Având în vedere că litigiul de față are de obiect împlinirea acestei tranzacțiuni încheiată între părți în ziua de 17 Iulie 1923, deci în acest proces acest act este dătător de ton și nu poliță de asigurare, care din momentul perfectuării tranzacțiunii ea a devenit nulă;

Având în vedere că pârâta mai opune că această tranzacțiune este nulă deoarece la încheierea ei a participat în numele ei o persoană care nu avea calitatea de a o angaja, nefiind nici mandatarul nici procuristul ei”.¹⁶

„Considerând că această apărare este de fond, privitoare la valabilitatea și obligativitatea actului din punct de vedere al actului ma-

terial, ceea ce în chestiunea de competență este indiferent;

Că, așa dar, acest act determină competența în acest proces.

Considerând că potrivit art. 29 p. c. procesele de îndeplinire a unui contract dintre care face parte conform art. 1380 c. c. a. și tranzacțiunea, se poate înalta instanței locului de îndeplinire dacă el se poate stabili din act scris;

Considerând că din conținutul tranzacțiunii prin cuvintele folosite de Maurițiu Friedmann „suma de despăgubire se poate achita la dispoziția mea proprie”, coroborat cu corespondența ulterioară a pârâtei, se stabilește că locul de îndeplinire a tranzacțiunii este Cluj, deoarece numai asiguratul era volnic să aleagă și fixeze locul de plată adică acel de îndeplinire, or, din corespondența ulterioară se constată că el a dorit plata sumei la Cluj.

Ca așa fiind, bine a fost introdusă acțiunea la Tribunalul Cluj, deci juridic s'a respins excepțiunea de incompetență.

Pentru aceste motive, această parte a apelului este nefondată și s'a respins ca atare.

Cluj 28 Iunie 1928. Președinte: ss. Victor Pop; Raportor: ss. M. Balassan; Volant: ss. C. Popovici.”

5. Decizia această de o importanță deosebită, cred că nu a scăpat din vederea societăților de asigurări. Și mai ales pe vremurile acestea, când trebuie să te asiguri și de riscurile asigurărilor contractate la unele societăți sper că nu vă scăpa nici publicului.

O comparație mai amănunțită a polițelor societăților din țară, cu acele din Elveția, Germania și Franța, cred că ar dovedi că România este raiul societăților de asigurare — care se înmulțesc pe fiecă zi — și țara cea mai încultă pe acest teren.

Asigurarea este o instituție care prin nelimitatele ei variațiuni de combinații, prin legiferarea unor condițiuni oneste și loiale care ar restabili echilibrul de forțe dintre companiile de asigurare și mulțimea — ori neîncrezătoare, ca una ce nu poate patrunde talmudul polițelor și cabala tarifelor, ori încântată de micimea primei subscriind ceea ce nici nu au văzut, — prin instruirea publicului și prin dezvoltarea asigurărilor responsabilității, a asigurărilor credit, a asigurărilor capitalizare, poate fi o adevărată avuție națională. Asigurarea și reasigurarea, sunt un capital național mori în țara unde nu este încredere în

¹⁶ Un lichidator al pârâtei care și-a validat calitatea față de ceilalți ai celorlalte societăți.

societăți și educația specială în opinia publică. Tezaur pe de o parte pentru țările luminate, imense surse de venituri publice pentru statele cari le-ar etatiza, sau de economii pentru statele cari — ca Statele Unite — le-ar utiliza, asigurarea este formula de drept civil care e menită să înlocuiască culpa și responsabilitatea, să garanteze riscurile tuturor întreprinderilor omenești.

Orice cuvânt de critică și de luminare, dar mai ales orice sentință judecătorească menită să întărească creditul asigurărilor, să evite riscul publicului și prea disproporționata capitalizare a societăților sunt binevenite; ele trebuiesc relevate.

E ceeace am urmărit...

Adonis Popov
avocat

Salarizarea judecătorilor Consilieri

După legile ardelene înaintate de unificare, salarizarea magistraților se făcea după norme de salarizare în clase și grade, un sistem general aplicat tuturor funcționarilor, fiecare clasă împărțindu-se în două sau trei grade de salarizare. Trecerea dintr'un grad într'altul se făcea automat după un period de doi sau pentru magistrați de trei ani.

Însă clasa de salarizare reprezenta rangul sau funcțiunea și un funcționar nu putea fi încadrat decât în clasa corespunzătoare rangului său obținut după legile de organizare și în condițiunile fixate de acestea.

În special magistrații, chiar, în timpurile după război, când în genere s'a ușurat aceste condițiuni, nu puteau fi avansați într'o clasă de rang superior decât în condițiunile cerute de legile lor de organizare (mai cu seamă cele sub No. IV 1869, XVII din 1891 și I din 1907) conform legii IV din 1893 despre clasele și gradele de salarizare precum și normelor întocmite de Consiliul Dirigent, care prin art. 35 al. 7 zice textual: la încaderea „judecătorilor se vor considera și normele cuprinse în legile în vigoare referitoare.

Iată pentru ce am zis cu altă ocazie că clasa, care reprezintă rangul, înseamnă gradul Erarhic din legile Române cel puțin pentru magistrați. Căci legea poate echitabil se referă fără nici o distincțiune atât la condițiunile de admitere într'un rang superior cât și la drepturile ce conferă îndeplinirea acestor condițiuni.

Întrebarea denumirii de clasă fără adăugirea și a rangului, se poate utiliza pentru a prescurta dispozitivul decretelor denumirii și avansării, în tot cazul față de senzul cuvântului clasă arătarea rangului era inutilă.

Chiar dacă, prin subtilitățile juridice și jocul cuvintelor întrebunțate dincoace și dincolo de Carpați, s'ar putea înfățișa o controversă în această privință, această controversă numai este posibilă după unificare,

Pentru că legiuitorul a fixat definitiv și uniform¹ situația acestora în noua lege de organizare prin art. 149 care prin alineatul I respectă expres drepturile câștigate² în ceia ce privește titlurile și salarizarea, omițând clasele și gradele utilizate în nomenclatura ardeleană, iar al II și III enumeră excepțiile în care aceste drepturi în interesul unificării sunt restrânse.

Cum aceasta este și o dispoziție interpretativă (căci încadrarea magistraților din celelalte provincii în noua organizare și respectare drepturilor lor nu s'ar fi putut face fără o verificare³ de însăși corpul legiuitor și o fixare, a acestor drepturi avute după legile provinciale), a tăia orice contraversii posibilă, fiindcă, conform art. 36 din Constituție, interpretarea făcută de lege este obligatorie pentru celelalte puteri ale Statului, puterea executivă și judecătorească.

Așa dar, interpretarea drepturilor avute după legile vechi fiind fixate prin noua lege de organizare, totul se reduce numai la înțelesul acestei legi și anume: ce înțeles are cuvântul „titlurile“⁴ recunoscute ca drepturi câștigate din clasele dobândite conform legilor ardelene și bucovienene?

Clasa consilierilor era clasa IV-a și cum am mai arătat ea cuprindea pe consilierii efectivi sau avansați pe loc fără nici o deosebire de rang⁵ iar referitor la salarizare era împărțită în trei grade corespunzătoare: gradul 3 salariului de președinte, gradul 2 celui de primpreședinte de tribunal și aliat gradul 1 de consilier din vechiul regat.

Prin simpla proclamare a principiului drepturilor câștigate legea recunoaște implicit dreptul la salariilor titlurilor obținute sub vechea lege în noua organizare judecătorească.

Altfel n'ar fi recunoscut decât titlul și rangul corespunzător salariului primit în momentul promulgării legii și în tot cazul ar fi precizat că e vorba de salariul din acest moment. Fără această precizare principiul drepturilor câștigate impune o cât mai largă interpretare pentru recunoașterea lor.

Această rezultă și din faptul că salariul nefiind decât un accesoriu al titlurilor dobândite, el urmează soarta acestora. Cu atât mai mult că în legislația ardeleană, în vigoare la promulgarea legii, trecerea dela un grad la altul se făcea în mod automat, fără nici o intervenție a autorității.

Perioada trienală fixată în legile ardelene pentru trecerea dela o gradăție la alta nu este o condițiune de stagiu; ea probă nu numai că se făcea automat dar se putea face avansări și înainte de împlinirea celor trei ani, când mijloacele financiare ale statului permiteau. Prin urmare această perioadă trienală era un simplu termen acordat statului pen-

¹) Vezi decizia No. 76 a 920 a Casăției secția II-a, publicată în jurisprudența generală No. 15 din 26 Aprilie citată și în „Ardealul juridic“ No. 16 din 15 Septembrie 1928.

²) În „Ardealul juridic“ din 15 Iunie și 15 Septembrie 1928 am arătat ce cuprinde aceste drepturi câștigate pentru judecătorii consilieri.

³) Și această verificare s'a și făcut cum o arată foarte amănunțit expunerea de motive la a doua parte a proiectului de lege (vezi pagina 332—336).

⁴) Rangul este în definitiv și el tot un titlu... Erarhic.

⁵) Chiar și după unificare prin anularul magistraturii sunt toți trecuți la fel, cu titlul de consilier de Curte, fie că au fost avansați înainte, fie după unire.

tru înlesnirea sa bugetară, deci nu este necesar ca el să fie împlinit pentru a exista drept câștigat și la salar.

Însăși intenția legiuitorului se manifestă în acest sens:

Astfel prin expunerea de motive a proiectului de organizare din 1925, între motivele de neîntârziată realizare, este arătat și acesta: „In sfârșit pentru că însăși interesul consolidării naționale necesită unificarea neîntârziată a instituțiilor și a legislației” (leg. org. jud. ed. of. pag. 305).

Ori, ce fel de unificare a instituțiilor și legislației se poate numi aceasta, ca un Consilier avansat pe loc în Ardeal să aibă titlurile de Consilier și salarul de președinte sau primpreședinte de tribunal, iar colegul său din vechiul regat sau după unificare pe cel de Consilier? Nu ajungea oare șlirbirea drepturilor câștigate fixate prin alin. 2 și 3 al art. 149?

Mai era necesar și de altele fixate din interpretarea forțată a legii? Iar în alt loc și mai categoric referitor în special la salarul judecătorilor consilieri: „Toți aceștia deși judecători de tribunal primesc salarul gradului ce li s'a conferit, dar pe care nu-l pot ocupa efectiv” (op. citat pag. 379).

Aci autorul expunerii de motive întrebunțează cuvântul salar și grad din legile române, aplicat la „mareă masă a judecătorilor de tribunal care dețin în virtutea legilor ardeleno-gradurilor⁶⁾ de președinte” în Bucovina, „Consilieri de Curtea de Apel și de Casație” în Ardeal, făcând aluziune desigur la epoca ulterioară perioadei de tranziție, de pe care vom vorbi mai jos, adică la epoca unificării definitive.

Dispoziția legii este justă logică și echitabilă: justă, pentru că drepturile câștigate se înțeleg la cele statuite în legea nouă; logică, pentru că odată recunoscut titlu de Consilier trebuia să se recunoască toate drepturile ce conferă acest titlu, inclusiv salarul; echitabilă, pentru că nu vor fi înlăturați tocmai cei ce au așteptat împlinirea perioadei de 3 ani⁷⁾ de salarul fixat în noua organizare.

Legiuitorul întrebunțează cuvântul salarizare, iar nu pe acel de salar.

Acești două noțiuni nu reprezintă înainte de unificare aceeași idee.

Cuvântul salarizare era utilizat de legile ardeleno pentru a indica starea de drept din Ardeal. El arată o acțiune și înseamnă modalitatea de plată preconizată de aceste legi cu gradele de salarizare și trecerea automată, după o perioadă de trei ani, în gradul imediat superior cunform art. 5 din legea IV din 1893 și art. 40 din normele de salarizare înlocuite de Consiliul dirigent la 26, 27 Iunie și 1 Iulie 1919, din care rezultă înscrierea din oficiu în buget a sporului cuvenit, cum se proceda în practica maghiară și după unire.

Cuvântul salar era întrebunțat de legile române,

⁶⁾ Termen opus „gradațiilor” foarte corect utilizat în normele de salarizare ale Consiliului dirigent în locul gradelor (de salarizare) care se pot confunda sub această ultimă denumire cu gradele erarhice.

⁷⁾ Se știe că unii magistrați au avut norocul să fie avansați în gradația superioară, înainte de împlinirea perioadei de trei ani. La soluția contrară să fi voit legiuitorul să lovească în cei care au așteptat să împlinească termenul legal? Căci majoritatea cu salar de președinte și primpreședinte aceștia fac parte. În acest caz care ar fi rațiunea legii și de unde rezultă această intenție?

el arată un fapt sau un lucru și indică starea de drept din vechiul regat, cu salarul unic pentru fiecare grad sau funcțiune preconizat de aceste legi.

Dacă legiuitorul a întrebunțat cuvântul salarizare în art. 149 al. 1., când vorbește de respectarea drepturilor câștigate a judecătorilor Consilieri, a făcut-o desigur spre a se referi la starea de drept din Ardeal, cu scopul că acei care nu aveau încă salarul fixat de legea unificată să-l poată obține cu timpul până la complectă și definitivă unificare, menținând în vigoare dispozițiile legii ardeleno până la atingerea acestui scop.

Această dispoziție foarte logică, are darul de a împăca toate interesele, fără a leza pe cineva: Drepturile câștigate nu sunt vătamate pentru că ele se mențin așa cum erau în vechiul regat, creindu-se numai o perioadă relativ scurtă de tranziție până la definitivă unificare. Interesul statului este satisfăcut prin faptul că bugetul primului an de aplicare nu este împovărat, cum ar fi fost dacă s'ar fi dat tuturor salarului integral de consilier, și pe deasupra are darul de a armoniza oarecum antagonismul isvorit din aplicarea celor două feluri de înaintări pe loc făcute după legile române și cele ardeleno.

Am ferma convingere că legiuitorul a preferat această perioadă de tranziție până la complectă unificare, pentru magistrați care n-aveau încă salar fixat în noua lege, din motive financiare spre a nu împovora peste măsură bugetul primului an de aplicare. Căci dacă toți, celor cărora li s'o recunoscut titlu, ar fi obținut salarul din legea nouă unificată, aceasta ar fi constituit o greutate simțitoare pentru bugetul acestui prim an.

Numai această necesitate financiară desigur a făcut pe legiuitor să intercaleze în al. 1 al art. 149 fraza în ceea ce privește titlurile și „salarizările” care a produs atâtă confuzie, voluntară sau involuntară, în aplicare. Dacă nu a vorbit în această frază numai de salarizare și-a alăturat și cuvântul „titlurile” a făcut-o numai ca o urmărire necesară spre a nu se înțelege nerespectarea drepturilor și prerogativelor ce acestea conferă, cum s'ar fi putut interpreta, cu mare ușurință, în ipoteza contrarie.

Altfel nu era nici o necesitate de această frază fiindcă toată lumea ar fi înțeles drepturile câștigate al tuturor acestor magistrați la salarul fixat din noua lege, din momentul ce tuturor li se recunoaște titlu de Consilier.

Singura rațiune de a fi a cuvântului salarizare este acela de a menține în vigoare normele din Ardeal, căci Mârzescu, care cunoștea perfect sensul acestui cuvânt și cele două stări juridice în privința salarizării (din Ardeal și vechiul Regat) cum rezultă între altele și din documentata sa expunere de motive, n'a utilizat cuvântul numai din simplă întâmplare.

Aceasta se vede și din art. 320 al. 2 și 3 leg. org. jud., unde se întrebunțează cuvântul salar sau sau onorariu când se referă la vechiul regat sau legea de unificare și acel de salarizare când se referă la normele din Ardeal.

Acest termen implică și avansarea automată din gradație în gradații din momentul ce nu se face nici o rezervă.

O dovadă că înainte de unificare cuvântul salarizare nu avea decât un singur înțeles, bine deter-

computațiunea canonică și nu cea romană, adoptată în art. 663 C. C. Român. Deci, în linie colaterală gradele nu se numără toate generațiunile, ci numai acelea din linia mai îndepărtată. Deci, în parentela VI. n'ar fi excluși decât strănepoșii nepotului ascendentului conun

b) soluțiunea ce am propus-o în lucrarea mea C. C. A. și anume că fiscul nu ocupă succesiunea decât în cazul când nu există nici o rudă de gr. IV. Deci dacă există rude de gr. IV. se aplică dreptul conun și pot moșteni și rude de gr. V. sau VI. dacă sunt într-o parentelă mai apropiată decât rudele de gr. IV.

Nici aceste soluțiuni nu sunt mai juste decât cea propusă de dl Borcia.

Ștefan Laday.

REZUMATE DE JURISPRUDENȚE

Stabilite de instanțele judecătorești din Ardeal și Curtea de Casație

Judecătoria

Astuparea prin zidire a unei ferestre vecinale și dărâmarea unor scări dinspre stradă la locuința reclamantel de către primarul comunei, lucrând în calitate sa de primar, pentru motivul că lucrările s'au făcut fără autorizația primăriei.

Acțiune de re poziție sumară. Incident peremptoriu de necompetință ridicat de pârât. Respingerea incidentului privitor la astuparea ferestrei și admiterea în cea ce privește dărâmarea scârilor.

Art. 60 al. 7, art. 73 și 75 din legea pentru unificarea administrativă din 1925.

Reclamanta a chemat în judecată pe pârât atât personal cât și în calitate de primar al comunei Freidorf, pentru a fi obligat să destupe fereastra amenajată de către reclamantă în zidul casei sale din Freidorf și pe care pârâtul a astupat-o prin zidire, precum și să așeze la loc treptele de zid dela ușa dinspre stradă a aceleiași case, pe care pârâtul le-a dărâmat.

Pârâtul a recunoscut faptele pentru care a fost acționat în judecată și a declarat că aceasta le-a făcut în calitate de primar, al comunei, pe baza legii administrative și a ordinului căpătat dela autoritățile superioare.

Din susținerile părților, actele dela dosar și descinderea locală efectuată în ziua de 13 Octombrie a. c. se constată starea de fapt ce urmează:

Reclamanta în ziua de 2 Septembrie a. c. a amenajat o fereastră în zidul casei sale din Freidorf, dinspre vecinul Al. Frumosu.

Vecinul s'a plâns primăriei Freidorf, care în ziua de 3 Septembrie a. c. a dat ordonanța Nr. 1031—1927, prin care a hotărât oprirea lucrărilor și a invitat pe reclamantă să închidă fereastra în termen de 10 oare.

Reclamanta a apelat aceasta ordonanță la prefectura județului Timiș-Torontal, care prin deciziunea Nr. 22108 din 20 Septembrie a. c. i-a respins apelul, iar primăria la 28 Septembrie a. c. a dispus cu forța astuparea prin zidire a ferestrei și totodată și dărâmarea celor 3 trepte de zid, existente la ușa din

stradă a casei, dresând un proces-verbal împreună cu delegația permanentă a comunei și care proces-verbal se găsește la dosar.

Tot prefectura județului Timiș-Torontal, în ziua de 7 Octombrie a. c. a revenit deciziunii sale Nr. 22108/1927 și a dat o nouă deciziune cu Nr. 23953—1927, prin care anulează pe cea dintâi, precum și ordonanța primăriei Nr. 1031—1927, și declinandu-și competența în cauza ferestrei, a invitat primăria Freidorf să restabilească starea dinainte adică să destupe fereastra.

Tot la 7 Octombrie a. c. reclamanta a intentat acțiunea de față.

Reprezentantul pârâtului, în baza art. 180 punct 3 pr. c. a ridicat incidentul dilatoriu de necompetință, susținând că judecătoria nu este în drept să judece acest proces, deoarece legea administrativă dă în atribuțiunile primarului asemenea acte, iar cel ce se simle lezat, printr-o ordonanță a primăriei, poate face întâmpinare autorităților prevăzute de aceasta lege, adică prefectarei județului și apoi apel la Ministerul de Interne.

Reprezentantul reclamantului a combătut acest incident, susținând că primăria prin actele sale săvârșite, a depășit atribuțiunile sale.

Asupra incidentului ridicat de pârât judecătoria s'a pronunțat în felul următor:

Incidentul nu este tardiv ridicat, deoarece excepțiunea de necompetință, conform art. 180 pr. c. trebuie luată în seamă din oficiu în orice stadiu al procesului.

În fond judecătoria a trebuit să respingă incidentul în ceace privește astuparea ferestrei și să-l admită în ceace privește dărâmarea treptelor, din următoarele motive:

Reclamanta prin acțiunea sa fiindă să restabilească o stare de fapt anterioară actelor de tulburare săvârșite de către primăria Freidorf și anume: deschiderea ferestrei și așezarea treptelor din fața ușii.

Cum poate reclamanta să-și valorifice drepturile sale? prin acțiune în justiție sau pe cale administrativă?

În ceace privește deschiderea ferestrei.

Legea administrativă în adedăr prevede prin art. 60 al. 7 că primarul este acela care dă autorizațiuni necesare pentru construcțiuni, reparații de edificii, împrejuriri, etc.

Că nici o construcțiune sau reconstrucțiune de edificii și nici o altă lucrare nu se va putea face fără autorizația delegațiunei permanente semnată de primar și dată pe baza avizului serviciului tehnic (a se vedea art. 73 din legea administrativă), iar primăria va dispune dărâmarea lor, adică restabilirea stării anterioare atunci când lucrările sunt făcute fără autorizație (art. 75).

Însă nu orice lucrare are aceasta soartă, ci numai acele lucrări care se fac în contra planurilor de aliniere, regulamentelor și măsurilor care se iau în vederea înfrumusețării localității salubrității și siguranței cetățenilor, căci acesta este spiritul care se desprinde din litera legii.

Prin urmăre nu a fost în căderea primăriei Freidorf a astupa prin zidire fereastra amenajată de către reclamantă în zidul casei sale dinspre vecinul Al. Frumosu, pentru că prin deschiderea acestei ferestre

nu s'a contravenit nici planului sau regulamentelor referitoare la aliniere și nici măsurilor ce comuna le poate lua în vederea înfrumșetării localității, salubrității sau siguranței cetățenilor, ci singurul în drept a se plânge contra actului reclamantei era vecinul său Al. Frumescu, care dacă se simțea îndreptățit a cere acoperirea ferestrei amenajată înspre curtea sa, avea deschisă calea în justiție.

Deci primăria Freidoaf, lucrând peste atribuțiunile sale, a pășit în sfera dreptului comun și deci ori cine poate să se plângă în justiție contra actelor sale samovolnice.

Că deci acțiunea reclamantei, în ce privește ferestra, este de competența judecătoriei de ocol.

În ce privește treptele.

Având în vedere articolele din legea administrativă expuse mai sus,

Având în vedere că din procesul verbal de descindere locală se constată că reclamanta, în anul 1926, a construit 3 trepte care se găsesc chiar pe trotuarul stradei depășind prin lățimea lor plauul de aliniere și măsurilor luate în vederea înfrumșetării comunei și constatându-se că ele împedecă circulația și că au fost zidite fără autorizarea primăriei, iar în urma somațiilor repetate reclamanta nu a voit să le ridice, primăria Freidorf a fost în drept să le dărâme în baza art. 75 din legea administrativă, iar contra acestei ordonanțe reclamanta avea dreptul să facă înlămpinare la prefectura județului și apel la Ministerul de Interne.

Că deci acțiunea reclamantei, pentru acest cap de cerere, greșit a fost îndreptată la judecătorie și de aceea incidentul în aceasta privință a trebuit să fie admis, judecătoria încetând procesul relativ la trepte, în baza art. 182 pr. c.

Având în vedere că primăria Freidorf a destupat ferestra în timpul desbaterii procesului, și reclamanta în urma acestui fapt și-a redus acțiunea sa numai la cheltueli de judecată.

Văzând susținerile părților din ziua de 29 Octombrie a. c. relative la cheltueli:

Având în vedere că în principiu, potrivit art. 425 pr. c. cheltuelile de judecată se suportă de partea care perde cauza,

Că dacă fiecare dintre părți, în parte a câștigat, iar în parte a pierdut, cum este în speța de azi, cheltuelile de proces vor fi compenzate în baza art. 426 pr. c.

Însă tot instanța pe baza acestui articol va putea să oblige pe o parte, după natura speciei, la toate cheltuelile adversarului său sau numai la o parte din aceste, deci făcând numai în parte compensație.

Având în vedere că numai atunci pârâtul nu suportă cheltuelile când el nu a dat cauză la proces (art. 427 pr. c.), ceence în speță nu este cazul, pentru motivele expuse mai sus,

Având în vedere că pârâtul a lucrat nu personal, ci în calitate de primar al comunei Freidorf, deci în aceasta calitate urmează să fie obligat.

Pentru aceste motive a admite acțiunea modificată și obligă pe pârât în calitate de primar să plătească reclamantei 1315 lei cheltueli de judecată. (N. C. 344/927 Jud. de ocol rurale Timișoara jude Leon Năsturaș.)

Notă. Această sentință a fost confirmată de către Tribu-

nalul Timiș-Torontal cu sentința Nr. 6781/927 din 5 Octombrie 1928, respingând apelul reclamantei, care susținea că judecătoria este competentă să judece acțiunea atât în ce privește ferestra, cât și treptele și respingând și apelul pârâtului, care susținea că chestiunea întregă este de competența autorităților administrative.

Tribunalul în schimb a compensat în întregime cheltueile de judecată.

Tribunale

Deși conf. § 107 legea LX: 1881 se permite la licitația mobilă scăderea treptată a prețului și sub estimare, această scădere nu poate deveni ridicolă. Urmăritul cărui se vinde averea în acest mod, nu comite infracțiunea prevăzută de § 359 Cp. și pe baza § 326 p. 1 Php. trebuie achitat, când își ferește restul obiectelor sechestrate, de această imoralitate. Motive: Se stabilește în fapt că în ziua de 23 Maiu 1927 s'au prezentat la casa urmărilor dr. M. M. avocat însoțit de executorul judecătoresc Al. G. spre a licita averea acestora luată în procesul verbal de execuție Nr. 655/1926.

Începând licitația și nefiind nici un licitator decât singur avocatul urmăritului executorul judecătoresc a scoborât prețul de strigare atât de jos, încât avocatul a cumpărat pe seama lui o poartă evaluată 20.000 lei cu 300 lei, vânzând-o imediat apoi urmărilor cu 14.000 lei. Restul obiectelor sechestrate au fost puse la adăpost de urmăriți și aceasta a dus la deschiderea acțiunii publice pe baza § 359 Cp.

Având în vedere că deși avocatul M. M. învoacă că scut § 107 legea LX: 1881 care după părerea sa permite chiar absurdități.

Că deși la mobile nu se prevede expres ca la imobile suspendarea licitației când prețul de strigare devine derizoriu, totuși favoarea poate fi înlinsă și la mobile, fiindcă este inadmisibil să fi mers cineva cu mintea până acolo, încât să facă o lege care să lase pe debitor cu totul la bunul plac al creditorului, care să despoze pe debitor ca să îmbogățească pe orice profitor în apă tulbure, când atât C. civ german cât și C. C. A. precum și toate legiurile moderne complectate prin doctrină și jurisprudență, privesc cu ochi săi, pe acela care s'a îmbogățit în paguba altuia înscrind în corpul lor actio de in rem verso.

Chiar dacă admitem o imperfecțiune a legii, ea trebuie complectată de de echitate fiindcă dreptul și dreptatea sunt ars boni et aequi.

Considerând că deși în principiu ascunderea mobilelor sechestrate constituie o infracțiune, totuși faptele inculpaților nu poate fi privită prin această prismă, fiindcă intenția lor nu a fost de a le susține, ci a le pune la adăpost de o procedură ilegală care dacă nu constituie pentru cel care a provocat-o o adevărată infracțiune, constituie în orice caz o ineleșanță profesională.

Pentru aceste motive a trebuit achitat (Nr. 1562/1928 Jud. Turda S. II.)

...

Donațiune. Acțiune pentru plata unei sume corespunzătoare cu partea cuvenită din averea părintească. Obligațiune de a plăti în bani. Deprecierea monedei în momentul executării obligațiunii. Dacă se poate invoca impreviziunea. În fapt: Reclamanta cere dela pârât să i se plătească suma de 27.000 lei capital

și procentele legale, echivalentul a 800 coroane aur, cuvenită din împărțirea averii rămase dela părintele lor, rezultând din raportul de comparație a sumei ce avea să primească dela părit, cu valoarea imobilului păritului și a celorlalte imobile donate.

În drept: Suma datorată de părit pe baza actului de donațiune, reprezentând partea din porțiunea legitimă, este o suliă în bani ce se cuvenea reclamantului din averea părinților ei și care suliă, în momentul când s'a făcut contractul de donațiune corespunde în valoare cu părțile celorlalți frați stabiliți în imobile.

Din contractul de donațiune reeșind intențiunea părinților de a repartiza în mod egal bunurile lor copiilor, executarea convențiunii urmează să se facă potrivit spiritului contractului, pacta sunt servanda, astfel că atunci, când dela încheierea contractului de donațiune și până în momentul executării lui, au intervenit schimbări veltutare, în speță deprecierea monedei, aceste schimbări neprevăzute nu pot influența natura obligațiunii păritului bazată pe situațiunea economică din momentul contractării și conformă cu intențiunea inițială a păritilor.

Ținând seama deci, de raportul de valori care exista în momentul când s'a făcut contractul de donațiune, nu se poate aplica regula rebus sic stantibus, căci acest raport, rezultat din însăși intențiunea păritilor, trebuie păstrat și ca atare, urmează să se execute obligațiunea așa cum reeșă din contract, adică să se plătească reclamantului suliă în valoare corespunzătoare celor 800 coroane aur, cu alte cuvinte, echivalentul în moneda depreciată. (Trib. Sibiu s. I. sent. civ. din 3 Martie 1927).

Curtea de Casație

Convențiune sinalagmatică. Netneplînirea ei de una din părți. Ce drepturi rezultă pentru partea care și-a îndeplinit obligațiile. Potrivit disp. paragr. 919 c. civ. austriac, dacă una din părți nu îndeplinește cu desăvârșire contractul, ori nu îl îndeplinește la timpul, la locul sau în mod convenit, cealaltă parte, excepțând cazurile determinate de lege, sau a unei rezerve exprese, nu este îndrituită să ceară rezoluțiunea contractului, ci numai amănușita lui îndeplinire și desdăunare.

Prin urmare, instanța de apel, constatând că părătul n'a îndeplinit condițiunile contractului, soluțiunea juridică ce se impunea conform textului de lege, sus citat, era obligarea acestuia la executarea amănușită a contractului, iar nu la rezilierea lui, cum rău și cu violarea paragr. 919 Curtea de apel a hotărât astfel, deși nu a fost cerut de partea contractantă. (Cas. I, dec. 666 din 22 Martie 1928.)

Acțiune în stabilirea dreptului de moștenire. Când este admisibilă. Conform art. 130 pr. civ. ard. acțiunea în stabilirea dreptului de moștenire într'o succesiune, se prezintă ca necesară pentru asigurarea situației juridice a reclamantului față de părăt.

De act rezultă că acțiunea în stabilire nu poate fi infentată atunci, când reclamantul poate cere, prin acțiune, îndeplinirea pretențiunii a cărei stabilire se cere, deoarece în acest caz stabilirea separată nu este necesară, după cum cere legea.

Intrucât în speță dreptul de moștenire al recla-

mantului în averea fatăului său nu este contestat, ci este expres recunoscut de părți, și întrucât în asemenea condițiuni reclamanta era în drept să ceară îndeplinirea, acțiunea în stabilire este a se considera ca nefiind necesară pentru asigurarea situației juridice a reclamantei față de părăți și deci ca inadmisibilă.

Instanța admitând acțiunea, a violat menționatele disp. ale art. 130 pr. civ., dând o hotărâre casabilă. (Cas. I, dec. 608 din 19 Martie 1928.)

Succesiuni. Lichidarea lor. Aplicațiune la cazul concurenței eredității liniare cu legatari particulari. Din paragr. 250 legea de ereditare legală, rezultă că ereditățile liniare se excontentează înaintea eredității achizitor din lăsământ, căci acesta din urmă numai aceea eredităază, ce mai rămâne în lăsământ după achitare, respectiv detragerea tuturor datorțiilor decesorului, între care e și suplinirea averii liniare înstrăinate de dânsul.

Prin urmare, în speță fiind vorba de o avere liniară, datorită cad în sarcina averii achiziționale, căci defunctul a făcut datorită și deci averea liniară trebuie dată liberă de orice sarcini. (Cas. I, dec. 637 din 20 Martie 1928.)

Legea Curții de Casație din 1925. Art. 79. Dacă acest text este aplicabil și hotărârilor instanțelor din vechiul regat. Deși art. 79 din legea organică a Curții de Casație prevede în alineatul I, că hotărârile date de către o instanță a doua (tribunal sau curtea de apel) în orice procedură litigioasă sau grațioasă, sunt desăvârșite din momentul comunicării lor, totuși, atât din locul ce ocupă acest text de lege între art. 77-80, cari se ocupă de hotărârile instanțelor din teritoriile alipite cât și din celelalte alineate ale lui, rezultă în mod neîndoios că acest art. 79 a avut în vedere numai hotărârile date de către o instanță a doua din provinciile alipite, iar nu și pe acelea emise dela instanțele din Vechiul Regat, cum este cazul în speță. (Cas. II, dec. civ. 182 din 1928.)

Recurs. Acte noi depuse în Casație. Art. 11 și 12 din legea asupra contenciosului administrativ. Recurentul se plânge prin petiția de recurs că Curtea de Apel Iași secția II-a, numai cu violare articolelor 54, 60, 64 din legea pentru statutul funcționarilor publici pentru denaturare de acte și eroare grosieră de fapt, a respins acțiunea în contencios, întrucât dânsul fiind funcționar stabil, nu putea fi transferat și apoi pus în disponibilitate, decât cu respectarea formelor legale stabilite de statul funcționarilor publici.

Din deciziunea supusă recursului, rezultă că Curtea de Apel Iași secția II-a fiind chemată a se pronunța asupra acțiunii în contencios făcută de recurrentul T. Scorpan, prin care ceruse anularea deciziunilor Ministerului de domenii Nr. 6189 din 15 Aprilie 1926 și 8968 din 24 Mai 1926, prin deciziunea atacată cu recurs a respins acțiunea, iar pentru a ajunge la aceeași soluțiune, constată și motivează în fapt că recurrentul a fost numit ca funcționar, în calitate de agronom pe data de 16 Mai 1921, iar în drept motivează că întrucât la data punerii în aplicare a legii pentru statutul funcționarilor publici

(1 Ianuarie 1924) n'a avut o vechime de 5 ani consecutivi, recurentul nu se bucură de stabilitate și prin urmare putea fi transferat și pus în disponibilitate, fără vre una din formalitățile cerute de statul funcționarilor publici.

Din deciziunea ministerială Nr. 20416 din 9 Noembrie 1918 depusă de Minister în urma adresei Inaltei Curți Nr. 3215 din 22 Februarie 1928 din actele d la dosar, se constată că recurentul prin zisa deciziune ministerială a fost numit ca agent agricol la comuna Aroneanu, pe ziua de 1 Noembrie 1918, dela care dată până la 16 Mai 1921, când apoi a fost numit ca agronom regional în comuna Turia, a îndeplinit fără întrerupere funcțiunea de agronom regional delegat, prin deciziunea Ministerului de domenii Nr. 6189 din 926 recurentul fiind transferat în interes de serviciu pe ziua de 15 Aprilie 1926 la regiune agricolă Codășii județul Vaslui, fără a se lua avizul Comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări, nu s'a prezentat la noul post, așa că Ministerul l'a pus în disponibilitate pe ziua de 15 Mai 1926.

Din cele ce preced reese neîndoios, că recurentul fiind funcționar fără întrerupere, începând dela 1 Noembrie 1918 și până la punerea sa în disponibilitate, el la 1 Ianuarie 1924 avea o vechime de 5 ani consecutivi și ca atare potrivit art. 64 din legea pentru statul funcționarilor publici, este funcționar stabil, bucurându-se de toate drepturile conferite de legiilor acestor funcționari.

In drept: Deși potrivit articolului 50 din legea pentru statul funcționarilor publici, transferările sunt obligatorii, nu e mai puțin adevărat însă că o transferare ca să-și producă efectele ei, trebuie să fie făcută în conformitate cu disponibilitățile și prescripțiunile legii, între cari este și existența avizului conform al Comisiunii de propuneri pentru numiri și înaintări prevăzut de art. 50 din legea statului funcționarilor, în lipsa căruia transferarea nu poate fi considerată ca fiind făcută cu respectarea legii.

Intrucât în speță acest avis nu s'a cerut fapt necontestat de Minister, Ministerul nu putea transfera pe recurent din comuna Turia la Codăești, așa că transferarea sa este făcută cu violarea menționatele texte de lege.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul făcut de Theodor Scorpan. Reformează deciziunea Curții de Apel Iași s. II, Nr. 59 din 11 Mai 1927.

În fond, admite acțiunea în contencios. Anulează deciziunile Ministerului de domenii Nr. 6189 și 8956 ambele din 1926 și invită pe această administrațiune să reintegreze pe recurent în drepturile avute. *Curtea Cas. s. III, deciz. Nr. 388 din 6 Aprilie 1928.*

Nota. — Publicăm în întregime deciziunea aceasta a Inaltei Curți de Casație, din care se vede că instanța supremă vede în ce privește dreptul de recurs în materie de contencios administrativ, un adevărat drept de apel.

Se știe că atunci când este vorba de un recurs obicinuit, Casația judecă în drept, spre deosebire de instanțele de fond cari judecă în fapt și în drept. Casarea unei hotărâri se poate cere pentru următoarele motive: a) reaua sau viciata compunere a instanței de fond; b) când se violează lucrul judecat, cu prilejul „deslușirilor” la împiedicările ivite cu ocazia executărilor; c) lipsă de motivare; d) omisiune esențială de a se pronunța asupra mijloacelor de apărare; e) rea aplicare a legii; f) călcarea formelor de procedură; g) necompetență; h) ames-

tec în atributul celorlalte puteri constituite în Stat; i) denaturare de conveniuni; j) eroare grosieră de fapt și k) exces de putere.

Toate aceste împrejurări au un caracter dominant în ce privește prizma prin care trebuie privite, constând din împrejurarea că ele presupun o greșeală din partea judecătorului de fond.

Spre deosebire de cea ce se petrece în apel: care fiind devolutiv permite părților să administreze noi dovezi, în recurs judecata se face dovezile deja administrate înaintea instanței de fond.

În speța publicată mai sus însă, Inalta Curte spre a casa deciziunea Curții de fond, se sprijină, pe un act nou apărut pentru prima dată în recurs și pe care prima instanța nu l'a avut în vedere și nu a putut să-l aibă pentru că nu-i fusese înălțată. Este vorba de „deciziunea ministerială No. 20416 din 9 Noembrie 1918, depusă de Minister în urma adresei Inaltei Curți Nr. 3215 din 22 Februarie 1928.”

Decl. în materie de contencios administrația, Inalta noastră Curte de Casație consideră recursul ca un adevărat apel.

Este adevărat că după ultimul alineat al articolului 12 din legea contenciosului administrativ, Curtea de Casație poate face proceduri probatorii și preparative. Dar această judecată în fond nu se poate efectua, cum rezultă din dispozițiile celui de al doilea alineat din art. 12, decât după ce recursul a fost admis.

Ori, pe deoparte am văzut mai sus cari sunt motivele pe baza cărora se poate obține casarea unei deciziuni pronunțată de Curtea de Apel în ultimă instanță de fond, motive cari după alineatul 2 din art. 11 din legea contenciosului trebuie să fie cuprins în petiție de recurs „sau printr'o petiție deosebită depusă înăuntru termenului de recurs”.

Rămâne de văzut dacă modul în care s. III a Inaltei Curți interpretează în această privință dispozițiile din legea contenciosului administrativ, se va generaliza printr'o identică interpretare a celorlalte secțiuni. (*Pand. Sapt 928.*)

Eugen Pettit.

• • •

Zestre. Nu există, în ținuturile maghiare obligațiunea înzestrării. Revocare pentru caz de ingratiitudine. Spre deosebire de principiile codului civil austriac după care promisiunea de zestre sau dotă nu este revocabilă pentru ingratiitudinea ce înzestratul ar fi sărărit-o față de constitutorul dotei, promisiunea zestrei poate fi revocată pentru caz de ingratiitudine acolo unde se aplică normele de drept privat maghiar, care nu recunoaște principiul obligativității înzestrării din partea părților astfel cum o stabilește paragraful 1231 c. c. austriac.

În speță Curtea de apel se mărginește a anunța că proba cu martori cerută în dovedirea ingratiitudinii ar fi inadmisibilă fiind vorba de zestre nu de donațiune, dar omite să arate dacă aplică principiile codului civil austriac sau normele de drept privat maghiar, și din sentința ce a pronunțat nici nu se constată dacă litigiul supus judecății sale, aparține fie teritoriului unde se aplică codul civil austriac, fie a aceluia unde se aplică normele de drept privat maghiar. (*Cas. I, dec 1673 din 11 Iulie 1928*)

• • •

Concesiune de transport. Acordare intului personae. Arendare anuala. Art. 12 din legea XVII industrială din 1884, în vigoare în Ardeal, prevede că în caz de transport, concesiunile pot să fie condiționate pe cale de regulament municipal un anumit număr de vehicule, și totdeauna concesiunile sunt condiționate de încrederea ce autoritatea administrativă o are față de persoana care îl solicită o asemenea concesiune. Art. 44 din aceeași lege stabilind normele după care aceste concesiuni de transport de persoane trebuie să fie exploatate, dispune categoric că ele nu pot niciodată să fie exploatate prin arendă;

Potrivit art. 1 din legea contenciosului administrativ, particularii nu se pot pretinde vădămăși în drepturile lor printr'un act administrativ de autoritate, decât dacă acest act în vigoare la data intentării acțiunii în contencios.

În speță însă, întrucât în fapt este constant că întimașii au arendat concesiunea exclusivă de transport, Curtea de Apel, numai printr'o greșită aplicațiune a art. 1 din legea contenciosului administrativ și din violarea art. 12 și 44 din legea industrială ardeleană a putut anula deciziunea de retragerea concesiunii. (Cas. III. dec. 787 din 20 Sept. 1928.)

Acte de comerț. Cumpărare de material lemnos pentru revindere. Act de natură comercială. Art. 258 c. com. Ardeal, prevede că toate vânzările de orice fel de mărfuri sau lucruri mobile sunt acte de comerț, ori de câteori ele sunt făcute cu scopul de a fi revândute, fie bruto, fie numai după ce ele au fost transformate sau prelucrate.

În speță, nu poate fi nici un fel de dubiu asupra naturii comerciale a vânzării-cumpărării materialului lemnos din pădure, deoarece indiferent de felul comerțului pe care recurentul îl exercită în mod obișnuit, acesta nu a cumpărat acest material decât numai în scop de revânzare sau speculațiune, iar nu ca să-l întrebuițeze pentru nevoile sale casnice.

Ca atare bine instanța de fond a decis că litigiul este de natură comercială. (Cas. III, dec. 481 din 12 Mai 1928.)

Ziar ce apare în București, Supliment special pentru Ardeal intitulat „Dimineața Ardealului”. Distribuirea acestui supliment numai în Ardeal. Ziarist corespondent din Ardeal. Infracțiune la legea presei. Responsabilitate. Competință. Art. 20 din legea ungară, XIV din 1914, art. 34 Nov. pon., 384 p. 4 pr. p. și art. 103 din Constituțiunea din 1923. În fapt: Dl Adonis Popov, avocat al CER., simțindu-se calomniat prin mai multe articole scrise și semnate de dl Al. Avram, redactor detașat al ziarelor „Dimineața” și „Adevărul”, la redacția acestor ziare din Cluj, și publicate în „Dimineața” și așume în pagina intitulată „Dimineața Ardealului”, pe lângă acțiunea de calomnie intentată la Triunghiul Cluj, i-a adresat și o somație din Cluj somându-l să rectifice afirmațiunile calomnioase.

Dl Avram a refuzat, în scris.

Dl avocat Popov s'a adresat judecătorei urbane din Cluj, spre a-l constrânge la publicarea rectificării, — potrivit art. 20 din legea responsabilității de presă din Ardeal.

Pârîtul a ridicat un incident de incompetența judecătorei din Cluj, deoarece „Dimineața” se tipărește în București și deci dsa este supus legii presei române, iar pe de altă parte, s'a spărat arătând, că dsa este corespondent și nu redactor, și ca atare, nu poate fi obligat să rectifice articolele semnate de dsa.

Judecătoria a declarat pe dl Avram contravenient la art. 20 din această lege, l'a condamnat la 3000 lei amenda, respectiv 60 zile închisoare și l'a obligat să rectifice articolele publicate.

Pe aceleași motive, pârîtul a declarat apel care a fost admis de tribunalul Cluj s. I. prin sent. n. p.

a. 384/33/1928 din 4 Mai 1928 și achilat.

Întimatul Popov a declarat recurs, pe motivul că „în mod eronat tribunalul a anulat hotărârea judecătorei ca fiind dată fără competență.

În drept: 1. În prealabil, incident de inadmisibilitate a recursului, pe baza art. 21 din legea presei XIV din 1914 care nu deschide calea recursului în contra hotărârilor jud. de ocol, ci numai pe aceea a apelului.

Este exact că art. 21 din legea presei nu prevede calea recursului în contra sentinței tribunalului, însă în conformitate cu art. 103 al. ultim din Constituție, dreptul de recurs este de natură constituțională.

Prin constituționalitatea dreptului de recurs se înțelege că ori de câteori o lege nu prevede, înlătură sau restrânge dreptul de recurs, acest drept îi revine părții litigante pe baza constituției, care urmează a-l exercita în conformitate cu principiile generale ale procedurii cu care este în legătură.

Art. 137 al. ultim din Constituție abrogă toate dispozițiunile din legile în vigoare pe teritoriul țării, care contravin dispozițiilor exprese ale Constituției.

Art. 21 din legea presei din 1914 contravenind art. 103 al. ultim din Constituție, întrucât înlătură dreptul de recurs, urmează că acest text trebuie completat cu art. 103 al. ultim din Constituție, și deci a se declară pe baza acestui text, recursul admisibil în cauză.

2. Incident de nelegalitate și deci inadmisibilitate a recursului întrucât a fost declarat numai pentru nulități formale, nu și materiale, ceea ce procedura penală maghiară nu permite.

Procedura penală maghiară nu cuprinde niciun text care să prevadă că nu se poate declara apel sau recurs numai pentru nulități formale.

Art. 382, 426, 427 și 428 din proc. penală prevăzând cazurile de declarare a apelului și recursului, nu fac nicio distincțiune între nulitățile materiale și formale, în sensul susținut de intimat.

Pe de altă parte, întrucât, prin art. 400 pt. 7, 423 al. 1, pr. pen. și 34 nov. pen. se arată cum vor fi rezolvate apelurile și recursurile întemeiate numai pentru nulități formale, implicit se recunoaște dreptul părții de a declara apel sau recurs numai pentru astfel de nulități, și ca atare și acest incident fiind nefondat a trebuit respins.

În fond: Potrivit art. 21 din legea pr. p. din 1914, judecătoria locului de aparițiune a foii este competentă să statueze asupra culpabilității celui care refuză rectificarea ce i s'a cerut în mod legal.

Articolul calomnios, a cărui rectificare s'a cerut de reclamant, a apărut în ziarul „Dimineața” din 3 Martie 1928, pe pagina „Dimineața Ardealului”.

Această pagină se tipărește numai pentru Ardeal, unde este sortită a fi adusă la cunoștința publicului, întrucât cele cuprinse în această pagină îl interesează mai de aproape.

În alți termeni, deși ziarul „Dimineața” se tipărește la București, totuși ziarul care cuprinde pagina „Dimineața Ardealului” nu apare în București, ci se distribuie numai în Ardeal.

În Ardeal ziarul „Dimineața” nu are un centru de distribuie, ci este trimis în colete, separat pentru fiecare localitate, unde se și pune în vânzare

publicului; urmează că trebuie considerat ca loc de apariție a ziarului oricare localitate a Ardealului, unde acest ziar se vinde.

Reclamarul, care e domiciliat în Cluj, a citit articolul calomniator în ziarul pus în vânzare în Cluj, un domiciliu de altfel și inculpatul; urmează că legal poate fi considerată judecătoria urbană Cluj, ca judecătoria locului de apariția a ziarului la Cluj, și deci fiind competentă să statueze în cauză, urmează că tribunalul în mod eronat a anulat hotărârea judecătorei și a achitat pe inculpat. (C. A. Cluj, dos. p. II. 421/39/1928, dec. din 4 Iulie 1928.)

Judecătoria rurală Tinca secția cf.

Nr. 1430—1928 cf.

În acte se va referi la acest Nr.

Publicațiune de licitație și condițiile de licitație

În cauza de executare pornită de următorul Bihoreana inst. de credit și economii S. A. Oradea contra urmărit. Dr. Pafucan Mihai, la cererea urmăritor. Bihoreana.

Judecătoria ordonă.

Licitațiunea execuțională în baza §§ 144, 146 și 147, din legea LX. din 1881, asupra imobilelor înscrise în cf. a comunei Cocuba Mare din circumscripția judecătorei rurală Tinca:

1. asupra porțiunii de proprietate de 60/240 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 14. cuprins în coala cf. 155 și sub Nr. top. 2180 cu Arabil în Halastu teritor 305 stj. □ în prețul de strigare Lei 7000.—
2. asupra porțiunii de proprietate de 60/240 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 14. cuprins în coala cf. Nr. 155 și sub Nr. top:

2452 Arabil în Halastu cu teritor	636 stj. □) Lei 3.000.—
2453 " " " " " "	714 " " "	
2455 " " " " " "	398 " " "	
3. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 328 și sub Nr. top:

2180 Arabil în Ieruga și Altal cu ter.	305 stj. □) Lei 6.000.—
2180	309 " " "	
4. asupra porțiunii de proprietate de 1/10 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 19. cuprins în coala cf. Nr. 346 competența de pășune și pădure de 2/650—2/650 părți, cu preț de strigare Lei 100.—
5. asupra porțiunii de proprietate de 4/12 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 22. cuprins în coala cf. Nr. 358 și sub Nr. top. 702 Arabil în Intravilan cu teritor 1489 stj. □ și competența de pășune și pădure de 2/650—2/650 părți cu preț de strig. Lei 3.000.—
6. asupra porțiunii de proprietate de 4/8 parte alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 12. cuprins în coala cf. Nr. 420 sub Nr. de ord. Al. 1—2 competența de pășune și pădure de 2/650—2/650 părți, cu prețul de strigare Lei 1.000.—
7. asupra competența de pășune și pădure de 1/650—1/650 părți cuprinse în coala cf. Nr. 469 sub Nr. de ord. Al. 1—2, cu prețul de strigare . Lei 500.—
8. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 500 sub Nr. de ord. All. 1 și sub Nr. top. 1394. Fânaș în Tyertyitura și Ritumare cu teritor 90 stj. □ cu prețul de strigare . . . Lei 400.—
9. asupra porțiunii de proprietate de 1/3 parte alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. cuprins în coala cf. Nr. 316 și sub Nr. top. 2125 Arabil în Ieruga și Altal cu teritor 655 stj. □ și sub Nr. top 2126 Pădure în Ieruga și Altal cu teritor 405 stj. □ și competența de pășune și pădure 1/650—1/650 părți cu prețul de strigare Lei 3.000.—
10. asupra porțiunii de proprietate de 1/6 parte alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 10. cuprins în coala cf. Nr. 551 și sub Nr. top:

2132 Arabil în Ieruga și altal cu ter.	1340 stj. □) Lei 4.000.—
2133 " " " " " "	1385 " " "	
2134 " " " " " "	687 " " "	
11. asupra imobilelor cuprins în coala cf. Nr. 386 sub Nr. de ord. Al. 1-2 și sub Nr. top 2162 Arabil în Ieruga și altal cu teritor 1 iugh. 381 stj. □ și sub Nr. top. 2163 Arabil în Ieruga și altal cu teritor de 1 iugh. 91 □ acum înscris ca proprietar Bologan Gheorghe și soția Pafucan Ana, cu prețul de strigare Lei 30.000.—
12. asupra competența de pășune și pădure de 12/650—12.650 părți, cuprins în coala cf. Nr. 665 sub Nr. de ord. Al. 3—4, All. 9—10, All. 6—7 cu prețul de strigare . . . Lei 8.000.—
13. asupra imobilelor cuprinse în coala cf. Nr. 665 și sub Nr. de ord. All. 4—7 și sub Nr. top.:

2168 Fânaș în Ieruga și altal cu teritor	282 stj. □) Lei 110.000.—
2169 Fânaș în Ieruga și altal cu teritor	121 stj. □	
2170 Arabil în Ieruga și altal cu teritor	5 iugh. 770 stj. □	
2171 Grădină în Ieruga și altal cu ter.	0 iugh. 1195 stj. □	
14. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 665 și sub Nr. top. 2678 sub Nr. de ord. All. 8, Arabil în Pusta cu teritor de 1163 stj. □ cu prețul de strigare Lei 10.000.—
15. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 665, și sub Nr. top. 1392/1 sub Nr. de ord. BIII. 1, Arabil în Tyertyitura și Ritumare cu teritor 308 stj. □ cu prețul de strigare Lei 3.000.—
16. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 665, sub Nr. de ord. AV. 1. și sub Nr. top. 1967 cu teritor de

- 232 stj. □ Fânaș în Ieruga și Altal cu prețul de strigare Lei 2.000.—
17. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 665, sub Nr. de ord. AVI. 1. și sub Nr. top. 2147 Arabil în Ieruga și Altal 1 iugh. 1417 stj. □ cu prețul de strigare. Lei 35.000.—
18. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 665 sub Nr. 1. de ord. AVI. 2—3 și sub Nr. top. 2172 Arabil în Ieruga și Altal cu teritor 4 iugh. 1337 stj. □ și sub Nr. top. 2173 Fânaș în Ieruga și Altal cu teritor 151 stj. □ cu prețul de strigare Lei 90.000.—
19. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 665 sub Nr. de ord. AVII. 1. și sub Nr. top. 2728 Arabil în Pusta în teritor de 3 iugh. 189 stj. □ cu prețul de strigare Lei 50.000.—
20. asupra imobilelor cuprinse în coala cf. Nr. 666 sub Nr. de ord. AVIII. 1—2 și sub Nr. top. 2805 Arabil în Pusta cu teritor de 1 iugh. 157 stj. □ și sub Nr. top. 2806 Arabil în Pusta cu teritor de 1 iugh. 328 stj. □ cu prețul de strigare Lei 40.000.—
21. asupra porțiunii de proprietate de 3/6 parte alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 5. cuprins în coala cf. Nr. 795 sub Nr. de ord. AI. 1-2 competența de pășune și pădure de 2/650—2/650 părți cu prețul de strigare Lei 1.500.—
22. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 823. sub Nr. de ord. AI. 1-2 și sub Nr. top. 1482 Fânaș în Tyeritytura și Ritumare cu teritor de 244 stj. □ și sub Nr. top. 1483 Arabil în Tyeritytura și Ritumare în întindere de 4 iugh. 235 stj. □ cu prețul de strigare Lei 70.000.—
23. asupra competența de pășune și pădure 2/650—2/650 părți cuprinse în coala cf. Nr. 843 sub Nr. de ord. AI. 1-2, cu prețul de strigare Lei 2.000.—
24. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 863. sub Nr. de ord. A+1 și sub Nr. top. 2186 Arabil în Ieruga și Altal în întindere de 1 iugh. 87 stj. □ cu prețul de strigare . . . Lei 20.000.—
25. asupra competența de pășune și pădure 2/650—2/650 părți cuprinse în coala cf. Nr. 864. sub Nr. de ord. AI. 1—2. cu prețul de strigare . Lei 2.000.—
26. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 894. sub Nr. de ord. A+1 și sub Nr. top. 2167. Arabil în Ieruga și Altal în întindere de 3 iugh. 158 stj. □ cu prețul de strigare Lei 50.000.—
27. asupra porțiunii de proprietate de 12/18 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 8. cuprins în coala cf. Nr. 908 sub Nr. de ord. A+1. și sub Nr. top. 2183 Arabil în Ieruga și Altal în întindere de 603 stj. □, cu prețul de strigare . . . Lei 2.000.—
28. asupra porțiunii de proprietate de 16/18 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 15. cuprins în coala cf. Nr. 939 sub Nr. de ord. AI. 1 și sub Nr. top. 1756/1 în întindere de 460 stj. □ cu preț de strigare Lei 3.000.—
29. asupra porțiunii de proprietate de 41/168 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 13. cuprins în coala cf. Nr. 990 sub Nr. de ord. AI. 1—2 comp. tința de pășune și pădure de 4/650—4/650 părți cu prețul de strigare Lei 5.000.—
30. asupra porțiunii de proprietate de 3/24 părți sub Nr. serial B. 9. alui Dr. Pafucan Mihai cuprins în coala cf. Nr. 1079 sub Nr. de ord. AI. 1 și sub Nr. top. 2144 Arabil în Ieruga și Altal cu teritor de 1585 stj. □ cu prețul de strigare . . . Lei 2.000.—
31. asupra porțiunii de proprietate de 3/24 părți din imobilul cuprins în coala cf. Nr. 1079 sub Nr. top. 2144 Arabil în Ieruga și Altal cu teritor 1 iugh. 223 stj. □ porțiunii sub Nr. serial B. 9 alui Dr. Pafucan Mihai cu prețul de stricare Lei 2.000.—
32. asupra porțiunii de proprietate de 3/24 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 9 cuprins în coala cf. Nr. 1079. sub Nr. de ord. AI. 3 și sub Nr. top. 2145 Arabil în Ieruga și Altal cu teritor 1 iugh. 198 stj. □ cu prețul de strigare Lei 2.000.—
33. asupra porțiunii de proprietate de 3/24 părți alui Dr. Pafucan Mihai sub Nr. serial B. 9. cuprins în coala cf. Nr. 1079 sub Nr. de ord. AI. 4. și sub Nr. topogr. 2146 Arabil în Ieruga și Altal în întindere de 1 iugh. 165 stj. □ cu prețul de strigare Lei 2.000.—
34. asupra imobilului cuprins în coala cf. Nr. 1241 sub Nr. de ord. AI. 2 și Nr. top. 2178 Arabil în Ieruga și Altal cu teritor de 3 iugh. 467 stj. □ cu prețul de strigare . . . Lei 50.000.—
35. asupra porțiunii de proprietate de 1/2 părți alui Dr. Pafucan Mihai, sub Nr. serial B. 2 din competența de pășune și pădure de 10/650—10/650 părți cuprinse în coala cf. Nr. 1247, cu prețul de strigare . . . Lei 10.000.—
36. asupra imobilelor cuprinse în coala cf. Nr. 695 sub Nr. de ord. AI. 1—3 și sub Nr. top. 2920/3, 2921/3, 2923/3 cu teritor 1040 stj. □, 173 stj. □, 160 stj. □ Arabil în Iacor cu prețul de strigare Lei 15.000.—

pentru încasarea creanței de 392.000 Lei și 1/3% taxa cambială, capital, interese de 12% dela 31 Decembrie 1926, spese de proces și de executare de 27.283 Lei 25 bani, fixate până acum, spese de cererea de licitațiune, tipărirea condițiunilor de licitație, filelor de înmânare și timbre 7.934 Lei.
Licitația pe realitățile cuprinse în cartea fund,

sub Nr. 823, 863, 864, 1241, 1247 se ordonează fără condițiuni, iar pe realitățile cuprinse în cartea funduară, 155, 328, 346, 358, 386, 420, 469, 500, 516, 551, 665, 695, 795, 843, 908, 939, 990, 1079 se ordonează cu susținerea uzufructului vădușal întabulat cu decisiul cf. 5873/1914 Nr. în favorul văd. Pafucan Vasile, născ. Iancu Ana, însă întrucât licitația ordonată sub această condițiune nu ar avea rezultat, licitația pe realitățile menționate se ordonează fără condițiune și la acest caz văduva numai din suma disponibilă din prețul de vânzare va primi escontat (despogubire).

Judecătoria rurală Tinca secția cf. respinge cererea ref. în coala cf. Nr. 6. 1179 și 1460,

Deoarece

acolo nu este întabulat dreptul de ipotecă.

Fixează termen pentru finerea licitațiunii, în ziua de 8 Ianuarie 1929, ora 9, în loc. oficial str. Regele Ferdinand la Judecătoria rurală Tinca.

În baza § 150 legea LX din 1881, condițiunile de licitație se stabilesc după cum urmează:

1. Imobilele supuse la licitație nu pot fi vândute cu preț mai mic de două treimi din prețul strigării (§ 26 XLI 1908).

2. Cei cari voesc să liciteze sunt dator să depoziteze la delegatul judecătoresc, drept garanție, 10%, din prețul de strigare în numărar sau în efecte de cauție, socotite pe cursul fixat în § 42 LX 1881, ori să predea aceluiași delegat chitanța de depozitare judecătorească prealabilă a garanției; și să semneze condițiunile de licitație (§ 147, 150, 170, legea LX din 1881, § 41. XLI 1908).

3. Fiscul (erariul statului, precum și asociația regnicolară a institutelor de credit fonciar) nu este dator să depună garanție în calitate de licitant. La licitația imobilelor grevat cu drept de ipotecă în favoarea lor, nu sunt datoare să dea garanție societățile anonime și însoțirile cu reședințe în țară, însoțirile cu reședințe în țară, îndreptățite, prin § 10 legea XXX 1899, să emită scrisori fonciare scutite de dare, precum și însoțirea centrală de credit fondată în baza legii XXIII din 1898.

În cazul când licitantul, în baza legii, pierde garanția, licitantul scutit de darea garanției este dator să depoziteze judecătorește suma corespunzătoare garanției în termen de 8 zile de la primirea somațiunii secției cf. (§ 21 XLI 1908; § 15 XV 1911).

4. Dacă nimeni cu oferă mai mult, cel care a oferit pentru imobil un preț mai urcat de cât cel de strigare este dator să completeze imediat garanția fixată după procentul prețului de strigare până la acelaș procent al prețului oferit. — Dacă nu îndeplinește această indatorire, nu se va ține seamă de oferta sa și nu mai poate lua parte la licitație care se va continua fără amânare.

Cei scutiți de garanție nu sunt dator să depună suma corespunzătoare completării garanției, (§ 25 legea XLI 1908).

5. Cumpărătorul e dator să plătească prețul împreună cu interesele de 15% din ziua licitării, în trei rate egale la perceptoratul Tinca casierie pentru

depositele judiciare și anume: prima rată în 30 zile; a doua 30 zile; cea de a treia în 30 zile, socotite de când licitația a rămas definitivă. Garanția se va socoti în ultima rată (§ 147. punct f., § 150 legea LX 1882).

6. Cumpărătorul este dator să plătească dările imobilului scadente după ziua licitațiunii: taxa de transcriere, precum și rescupărările de ze cimale viitor, cele urbariale și alte de asemenea natură, cari în baza legilor existente, grevează imobilul licitat, contribuțiunile la speșele regulărilor de avere, tot asemenea și ratele scadente, după ziua licitațiunii, ale datoriei pentru regularea apelor (§ 184, legea LX 1881).

7. Dacă în 8 zile dela ziua licitațiunii nu se face vre-o reclamațiune; sau dacă în curs de 15 zile dela aceeași dată nu se face supraofertă, instanța cf. va libera cumpărătorului un certificat de cumpărare în baza căruia cumpărătorul poate lua în posesie imobilul cumpărat (§ 180 leg. LX 1781 și § 27 XLI 1908).

8. Instanța cărții funduare va ordona, din oficiu, intabularea dreptului de proprietate asupra imobilului pe numele cumpărătorului, dacă licitația a rămas definitivă și dacă cumpărătorul a îndeplinit condițiunile de licitație, în special dacă a plătit întreg prețul de cumpărare (§ 192 leg. LX 1881).

Dacă cumpărătorul nu îndeplinește în termenul fixat condițiunile de licitație, pierde garanția, iar licitatul, scutit de garanție, este dator ca în 8 zile, socotite dela înmânarea somațiunii dată de cf. să depoziteze judecătorește suma garanției (§ 21 LXI 1908, apoi la cererea ori cărei părți, instanța cf., va ordona o nouă licitație (§ 185 LX 1881).

Condițiunile de licitație se pot vedea în orele de birou la instanța cf. sau Judecătoria rurală Tinca și la Primăria comunei Cociuba-Mare (§ 147 punct g. LX 1881).

Ordona să se noteze ordonarea licitațiunii în coala cf. Nrul 155, 328, 358 420, 500, 346, 386, 469, 516, 551, 665, 695, 795, 823, 843, 863, 864, 894, 908, 939, 990, 1079, 1241, 1247, din comuna Cociuba-Mare la No. 135/1924 cf.

Un exemplar din această publicațiune se trimite pentru afișare primăriei comunei Tinca, Belsir, Cheșea, Petid, Râpă și Ciuba Mare, un altul pentru ca condițiunile de licitație să poată fi văzute, câte un exemplar se va trimite primăriilor comunelor pentru publicitatea legală, în sfârșit se liberează reprezentantului următorului extractul legal al publicațiunii de licitație, pentru o singură înserare în Ziarul Ecoul din localitate § 151 LX 1881; § 25 legea XLI. din 1908.

Tinca, la 28 Septembrie 1928.

Pentru conformitate
M. Lukács

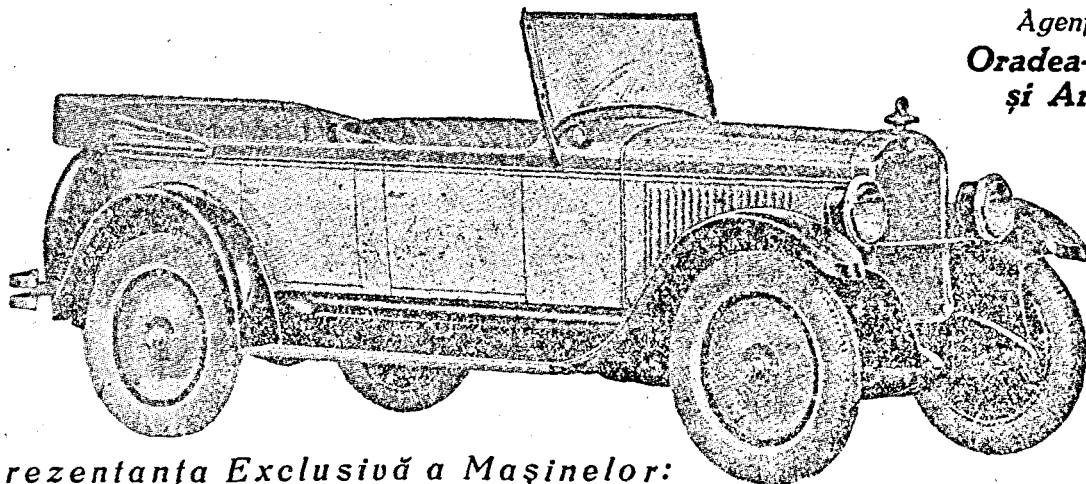
Judecător aj. Gh. Bupta mp.
p. conf. cf.

INFORMAȚIUNI

Directorul revistei noastre dl Consilier V. M. Dimitriu a fost delegat Procuror General pe lângă Curtea de Apel din Cluj cu începere de la 20 Noembrie 1928.

»NOËL«

SUCURSALA: TIMIȘOARA BULEVARDUL REGINA MARIA 8.

Agenții:
Oradea-Mare
și Arad

Reprezentanța Exclusivă a Mașinelor:

BUICK ȘI OLDSMOBILE

in permanență stoc

JILESCU

CLUJ

STRADA REGINA MARIA

16

**Automobile
Accesorii
Uleiuri
Autogarage
Cauciucuri
Benzină**

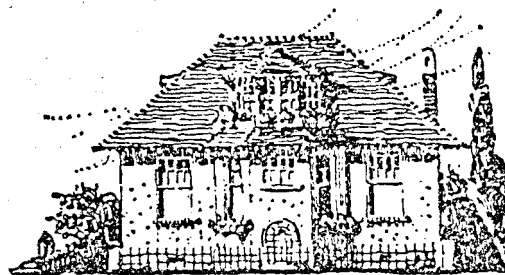
TELEFON:
7-63

»FENIX«

Societate Anonimă
Română de Asigurări

București

Str. Bis. Enei Nr. 10

Oferă asigurări populare de capitalizare
pe 10 și 15 ani combinate cu construcțiuni
de case plătibile în rate timp de 20 ani.

Ce caută
agenți serioși, în Ardeal, contra
comision.

13

Ardealul Juridic

Revistă de Drept și de Unificare Legislativă
Doctrină, Jurisprudență, Legislație comparată

Tabla de materii - Anul VIII, 1928

Legi publicate

Legi publicate
Amnistia faptelor comise în timpul războiului II/19.
Amnistia delictelor silvice. M. Of. No. 24/1928: V/75.
Acte de stare civilă, lege M. Of. 44/928, V/75; VII/101.
Aplicarea sistemului metric de măsuri și greutate, lege VIII—IX/116.
Organizarea judecătorească, lege de modificare a unor articole VI/85.
Regulament pentru examenul de magistrați și alegerea locurilor în baza examenului XV/210.
Cifrele latine indică numărul revistei, cele arabe numărul paginii

Doctrină

Articole și monografii

A
Alexandrescu-Traian. Tot înainte I. 4.
Apostol Od. Dr. Medicul în fața justiției XI. 155.
Ardealul Juridic. Panegiricul Profesorului V. Dimitriu XVI. 223.
Ardealul Juridic. Comemorarea realității Dobrogei XIX—XX/251.
Ardealul Juridic. 1 Decembrie 1928 XXI/XXII 279.
Ardealul Juridic. Corneliu Botez VIII/IX 115.
B
Broșteanu Traian. Influența deprecierii monetare asupra calificării infracțiunilor și gradării pedepselor VI. 83.
Bonteanu Gh. Art. 71 din legea Curtei de Casație. Suspendarea execuției hotărârilor care prevăd condamnări banesti XIX/XX, 260.
D
Dimitriu Victor consilier. 1 Ianuarie 1928 I. 1.
Dimitriu Victor consilier. Legea amnistiei notă II. 19.
Dimitriu Victor consilier. Observări asupra legii de modificare a unor articole din legea de organizare judecătorească VI. 89.
Dimitriu Victor consilier. Codul Penal român unificat XI. 151.
Diverse. Introducerea legislației române în Basarabia VII. 111.
Diverse. Mișcare în magistratură Co-

misia Timbrului XI. 163.
Diverse. Examenle magistratilor, Regimentul Bancar Român, deciziuni XV. 219.
Diverse. Extracte de publicațiuni de licitație XIX. 235.
Diverse. Discursul T. Alexandrescu la mormântul lui C. Botez XIX/XX 275.
Diverse. Publicații de licitație XXI—XXII 293.

G

Ghișescu Teodor. Pentru românizarea și extinderea cf. în tot cuprinsul României IV, 51.

H

Hamangiu C., consilier Casație. Discurs la moartea lui C. Botez VIII—IX/128.
Hubian N. Dr., avocat. Un magistrat XVI/228.

L

Laday Ștefan. Chestiunea substituției fideicomisare XIX—XX/263.
Laday Ștefan. Succesiunile ab intestat și legile fiscale XXI—XXII/287.
Leon G. N. Dr. profesor. Profesorul Dimitriu XVI/224.

N

Necșești Al. P., avocat. Discurs la moartea lui C. Botez VIII—IX/129.
Niculescu Oskar. Președinte la C. de Casație. Activitatea Curții de Casație pe 1927 III/35.

P

Pastia V. Corneliu Botez VIII—IX/115.
Perieșteanu I. Gr. Discurs la moartea lui C. Botez VIII—IX/130.
Purdilă I. V. Judecătorii cu titlul de Consilieri de Curte de Apel XII/169.
Purdilă I. V. Gradul și stagiul judecătorilor Consilieri este de ordine constituțională XVI/229.
Purdilă I. V. Salarizarea judecătorilor Consilieri XIX—XX/285.
Pop Romul, Dr. avocat. Notă XVII—XVIII/248.
Popov Adonis. Competența în materie de asigurare XXI—XXII/280.

R

Rătescu Constantin. Consilier Casație. Pentru a bună administrare a justiției XIII—XIV/202.
R. d. Modificarea unor articole din legea de organizare judecătorească III/41.
Rebreanu Emil. Neajunsurile metodice

ale legii de procedură penală I/5; II/23; IV/53; V/69.
Rebreanu Emil. Arta legiurii XII/172.

S

Stan Vasile, avocat. Accidente de cfr. X/135.

Ș

Ștefănescu D. În domeniul arid al legii accelerării judecăților II/21.
Ștefănescu D. Notă XVII—XVIII/246.

T

Tănăsescu I. T. consilier. Alcătuirea completului de judecată la C. Apel conf. legii de organizare judecătorească modificată în 1928 cu notă de V. D. M. XIII—XIV/183.

Tănăsescu I. T., consilier. Dreptul de citare directă al vătămatului și M. Public. Modul de urmărire și judecată a ofițerilor de poliție judiciară, judecătorilor de instrucție și celorlanți magistrali în Ardeal și Bucovina No. XVI/224. No. XVII—XVIII 239.

Tigoianu Dumitru, magistrat. Posesia naturală și tabulară XII/167.

Tigoianu Dumitru, magistrat. Ipoteca execuțională prevăzută de par. 135, 136 legea LX:1881. Caracterul ei juridic. Aplicarea legii timbrului XV/207.

Tolciu Ioachim, avocat. Veniturile Statului și instituțiunea cf. V/67.

Z

Zaharia D. C. Legea căsătoriei ofițerilor și aplicarea ei în Ardeal II/23.

Jurisprudențe

A

Accelerarea judecăților, aplicarea ei cărților de judecată IV/62.
Accelerarea judecăților. Termen apel expediat prin poștă Cas. III, VIII—IX/121.
Accelerarea judecăților. Apel contra unei cărți de judecată nemotivat, Cas. I, X/144.
Accelerarea judecăților. Apel odată cu fondul, Cas. III, XI/160.
Accident de muncă, VII/105.
Act sub semnătură privată, conf. par. 317 Pr. civ. Valabilitatea lui XIII—XIV/195.
Acte de comerț. Cumpărare de lemne pentru revindere, Cas. III, XXI—XXII/292.

Acte noi depuse în recurs la Casație cu notă de Eugen Petit. Cas. III, XXI—XXII/290.

Administrarea, asigurarea și valorizarea averii succesoriale IV/57.

Amnistie, invocarea ei prima oară în contestație VI/93.

Arendare, Clausă comisorie expresă III/42.

Arbitri hotărâre, obligativitatea ei de a fi formulată în limba țării, Cas. III, XII/179.

Arbitri, judecătoria a Soc. „Lloyd“, Timișoara, Competență, Convenție Cas III, XVI/233.

Apel netimbrat, recurs contra încheierii prin care a fost anulat C. Ap. Br. XVI/232.

Aseidiu, III/46.

Arbitrală, cameră a Soc. „Lloyd“, Timișoara, hotărârea VI/91.

Autorizație, cerută de legea XXII : 1886 prin Art. 116. Trib. Târnava-Mare XVII—XVIII/249.

Aseultarea părții sub jurământ este mijloc de probă supus aprecierii judecătorești, iar jurământul convențional este un mijloc de tranzacție care scapă de sub aprecierea instanței C. Ap. Cluj XIII—XIV/198.

Avocat, dovada calității de mandatar VIII—IX/121.

Avocat, lege dacă funcționarul ultragiat de un avocat în sala de ședință se poate adresa direct instanței de drept comun, Cas. II, X/146.

Avocat, onorariu, fixare, Cas. I, XIII—XIV/201.

B.

Bancă, cerere de chemare în judecată a unui particular pentru subscriere la împrumutul de războiu A. Ungar prin ea Jud. Deta X/140.

Bilanț, obligațiunile împrumutului de războiu A. Ungar. Valoarea lor de circulație I/14.

C.

Cautio judicatorum solvi. Cas. III, XIII—XIV/199.

Cambie în alb. Valabilitatea Cas. III, XVI/234.

Cambie. Locul emisiunii și al plății. Cas. III. XIX—XX/271.

Cambie în alb. Efecte. Validitate. Cas. III. XI/162.

Cambie semnare în alb. Recunoaștere Cas. III. XI/162.

Cambie legea din Ardeal. Cesionar al ei terț de bună credință Cas. III XI/163.

Cambie dată drept plată pentru achitarea arvunei III/44.

Cambie acțiunea terțului posesor de bună credință V/60.

Cambie, protestul notarului public în zi de sărbătoare V/61 și VII/108.

Cambie, acoperire, semnare în alb VII/108.

Calomnioasă denunțare. Natura infracțiunii C. Ap. Brașov X/142.

Calomnie prin presă. Dacă partea civilă un funcționar public, poate face apel contra hotărârii prin care s'a achitat inculpatul de acest delict. Cas. II. X/146.

Casa muncii, lege din vechiul regat,

nu este extinsă în Ardeal. Responsabilitatea cfr. Cas. I. XII/176.

Casație, legea Curței din 1925. Art. 79. Cas. II. XXI—XXII/290

Cauțiune. Convenție cu Austria. Cas. III. XI/159.

Caz fortuit, risc. Suportarea pagubei când transferul nu e făcut de proprietar VII/106.

C. F. R. Funcționari. Transferare, dacă pot invoca statutul funcționarilor. Cas. III. XI/163.

C. F. R. Transport. Daune. Curtea de Apel Brașov XI/176.

C. F. R. Infracțiuni neintenționate. II/30.

C. F. R. Responsabilitate. Stabilirea ei pe baza legilor locale III/46.

C. F. R. Dispozițiile legii XVIII : 1874 nu sunt abrogate VI/93.

C. F. R. legea XVIII:1874. Acțiune în daune, prescripție VI/93.

Cărți Funduare. Condiții cerute pentru prenotarea proceselor Cas. I. XVI/234.

Comision. Comitent VII/110.

Comerciant, pretenții consemnate în registru contra altui comerciant, domiciliat în altă parte. Unde pot fi reclamate. Cas. III. VIII—IX/121.

Comerciant, competență. Conflict de jurisdicție. Trib. Târnava-Mare XIII—XIV/196.

Competența judecătorilor de ocoale cu privire la predarea imobilelor condate în folosită fără raport de închiriere. Cas. I. XIII—XIV/199.

Competența aleasă pe baza unui act încheiat conf. § 317 Pr. civ. Cas. III. XVI/233.

Competența Curței de Casație, recurs. Hotărârile arbitrilor pr. an. Cas. III. VIII—IX/126.

Competență. Plutonier, seducere VI/92.

Competența C. Apel și Casație. Determinare după val. litigiului III/45.

Cheltuieli de judecată. Inadmisibilitatea recursului în Casație I/13.

Chirii, reculsul făcut contra unei sentințe date pe baza Art. 46, l. chiriilor IV/61.

Concordat forțat afară de faliment. Cas. III. XI/160.

Concordat forțat. Inspector de avere. Cheltuieli și onorar. Cas. III. VIII—IX/120.

Conexare dijungere. Rezoluțiunile date în timpul procesului nu pot fi atacate cu recurs direct. Cas. I. X/146.

Conexare dijungere, dacă hotărârile în aceste materii sunt susceptibile de recurs. Cas. I. VIII—IX/124.

Condamnațiuni date de autoritățile administrative pe baza unei legi speciale, nu sunt acte administrative de autoritate, ci acte de jurisdicțiune cu caracter penal I/11.

Conjugal, cerere de restabilirea vieții V/57.

Conglăsuitoare hotărâri recurs inadmisibil VI/93.

Contencios Administrativ. Cerere refuz de a răspunde (art. 1 I. Contenciosului) cu notă. Cas. III VIII—IX/127.

Contencios Administrativ, acțiune avocate refuz de înscriere în barou. C. Ap. Br. cu notă de I. Cernățeanu X/137.

Contencios administrativ. Refuzul unei administrații de a plăti salariul funcționarului. Cas. III. XI/160.

Contencios Administrativ. Când particularii pot uza de această cale. Cas. III. XI/161.

Contencios Administrativ. Lot de pământ. Refuzul autorității administrative de al accorda. Cas. III, XII/179.

Contencios Administrativ. Legea poliției și Siguranței Statului. Statutul funcționarilor Publici C. Ap. Cluj. XIII—XIV/189.

Contencios Administrativ. Funcționar public. Termen. Nepublicarea în M. Of. a actului de înlocuire. Cas. III. XVII—XVIII/254.

Contencios Administrativ. Daune Cominatorii. Cas. III. XVII—XVIII/255.

Contencios Administrativ. Act administrativ de autoritate. Cas. III. XIX—XX/272.

Contencios Administrativ. Funcționar public. Demisionare. Nepublicarea decretului în M. Of. Cas. III. XIX—XX/273.

Contencios Administrativ. Concesiune de transport. Acordare intuitu personae. Cas. III. XIX—XX/273. vezi și XXI—XXII/292.

Contract perfect sau pactum de contrahendo. Curtea de Apel Timiș. XIII—XIV/197.

Contract, noiațiune VII/110.

Contract de vindere-cumpărare. Neexecutare, daune funcționar public, turpis-cauza. C. Ap. Br. XII/176.

Contract de vânzare-cumpărare. Incapacitate neconstată conf. §§ 28 și 33 L. T. cu notă de V. M. D. XV/213.

Contribuțiuni directe. Scutiri, impozit global, neconstituționalitate I/12. vezi și fiscal recurs II/31.

Contribuțiuni directe. Recurs. Competență. Deciziile Comisiilor de Apel VI/94.

Contribuțiuni directe. Interpretarea Art. 17, p 1 al. a C. Apel Cluj, cu notă X/141.

Contestație, recurs, procedură rău îndeplinită. Cas. III. XIX—XX/274.

Convenție specială a părților I/10.

Convenție ilicită II/28 și V/73.

Convenție. Constatarea ei prin act scris. Cas. I. XVII—XVIII/252.

Convenție sinalagmatică. Neîndeplinirea ei de una din părți. Cas. I, XXI—XXII/290.

Copil natural. Paternitate. Cas. I. XII/177.

Copii naturali. Succesiune în averea tatălui V/74.

Coproprietari. Imposibilitate de prescriere II/30.

Crima de incendiu. Intenție, cu notă de V. M. D. C. Ap. Cluj XIII—XIV/192.

Curtea de Apel. Membrii. Lipsă, compectare. Cas. III VIII—IX/127.

D.

Daune. Acțiune în despăgubire contra

celor ce le-au cauzat. Trib. Târnava Mare și Curtea Apel. Br. cu notă de Ștefan Lăday II/25.

Dilatorie excepție V/70.

Dilatorie excepție dacă trebuie fixată desbatere orală. Cas. I. XI/160.

Disciplinare comisiil. Recurs în casare inadmisibil. Cas. III VI/93.

Disciplinare comisiil. Recurs în casare inadmisibil. Cas. S. U. XVII—XVIII 253.

Disciplinare comisiil, hotărârile sunt definitive și nesusceptibile de recurs în Casație. Cas. I, I/11.

Disciplinare comisiil, idem, Cas. III, XI/162.

Disciplinare comisiil, vezi Funcționar Cas. III, I/12.

Director de liceu Ardeal. Inamovibilitate. C. Ap. Timiș. cu notă VIII—IX/128.

Diurne Parlamentare. Contencios Administrativ Cas. III, XIX—XX/268.

Divergență. Complectarea Tribunalului V/74.

Divorț. Ultimul domiciliu al soților în străinătate. Cas. II, VII/108.

Divorț. Pensie alimentară. Dacă poate fi cerută de soțul vinovat Cas. II, XI/158.

Divorț. Părăsirea domiciliului fără just motiv. Cine poate cere desfăcerea căsătoriei Cas. II, XI/158.

Divorț. Motive. Incetarea lor. Proces nou. Dacă motivele vechi trebuiesc avute în vedere Cas. II, XI/159.

Divorț. Apel legea acc. judecăților, dacă are aplicație Cas. II, XIX—XX/271.

Domiciliu, violare II/29.

Donatio mortis causa. Deosebire de cea inter vivos III/44.

Donatio, făcută femeii, de bărbat, sub condiția perfectării în caz de căsătorie V/73.

Donație între soți. Acțiune în anularea ei prin pronunțarea divorțului în favoarea donatorului. Trib. Trei Scaune V/74.

Donație, făcută de părinți copiilor, cu obligația impusă unuia de a plăti în bani, partea celuilalt. Deprecierea monedei. Trib. Sibiu VIII—IX 119.

Donație. Forma acceptării și când trebuie comunicată donatorului C. Ap. Tg.-Mureș XI/158.

Donație. Acțiune pentru plata unei sumi corespunzătoare cu partea cvenită din averea părintească. Tribunalul Sibiu XXI—XXII/289.

Dota și valabilitatea ordonanței No. 4420/1918. Trib. Târnava Mare XIX—XX/266.

E.

Escindere, Cas. II, VIII—IX/120.

Executarea hotărârilor definitive față de autoritățile administrative III/42.

Executori testamentari, dreptul la onorar VII/109.

Executori testamentari, dreptul la onorar, dacă poate fi fixat de instanța lăsămăntară Cas. I, VIII—IX/127.

Expropriere (Ardeal). Fixarea prețului. Maximum I/14.

Execuție de asigurare, cerută în baza unei sentințe penale și ordonată de instanța civilă. Când poate avea loc. C. Ap. Br. XI/158.

Execuție, imobil ipotecat în parte în baza legii agrare. Cas. II, XII/178.

F.

Fiscal recurs. Curtea de Apel II/31.

Fiscal, vezi și Contribuții directe Cas. S. U. I/12.

Fiscal, infracțiune III/45.

Funcționar. Reprimirea în serviciu în urma achitărei de faptul penal imputat I/12.

Idem VI/94.

Funcționar numit de Consiliul Dirigent III/47.

Funcționar public stabil, punerea lui disponibilitate pentru necunoașterea limbei oficiale. C. Ap. Timiș XV/219.

Funcționar nestabil. Înaintea lui în grad stabil implică și confirmarea stabilității Cas. III. XVII—XVIII/254

Funcționar public, judecător, înlocuire Cas. III, XIX—XX/270.

Funcționari judecătorești. Spor XIX—XX/274.

Furt comis de un elev din internat III/46.

G.

Garanție, acțiune cu privire la imobile VII/108.

H.

Hotăriri pregătitoare. Apel expertiză cu notă VIII—IX/126.

Hotărârea, statuind asupra capacității părților de a figura în instanță este o hotărâre premergătoare nesusceptibilă de recurs separat Cas. III. — VII/109.

I.

Imobile prin destinație VII/105.

Imobil înstrăinare la doi cumpărători VII/108.

Imobile. Contracte purtând asupra lor. Dacă sunt operațiuni comerciale Cas. III, XI/159.

Impărțirea în natură a caselor cu notă de Ștefan Lăday IV/55.

Impăcarea părților. Omiterea instanțelor de fond a încerca împăciuirea VI/94.

Imprumut de războiu A. Ungar. Plata lui n'a căzut în sarcina statelor succesoriale Cas. III, XVII—XVIII/253.

Închiriere. Contract expirat. Cum se face predarea imobilului închiriat Cas. I, XII/179.

Indiviziune, ieșire II/28.

Infracțiuni comise în 1918. Amnistierea lor Cas. I, X/146.

Infracțiune, dacă există în cazul ascunderii mobilelor sechestrate. Tribunalul Turda XXI—XXI/289.

Infracțiune, contract expirat. Cum se face predarea imobilului închiriat Cas. I, XII/179.

Indiviziune, ieșire II/28.

Infracțiuni comise în 1918. Amnistierea lor Cas. I, X/146.

Infracțiune, dacă există în cazul ascunderii mobilelor sechestrate. Tribunalul Turda XXI—XXI/289.

Infracțiune, contract expirat. Cum se face predarea imobilului închiriat Cas. I, XII/179.

Indiviziune, ieșire II/28.

Infracțiuni comise în 1918. Amnistierea lor Cas. I, X/146.

Infracțiune, contract expirat. Cum se face predarea imobilului închiriat Cas. I, XII/179.

Indiviziune, ieșire II/28.

Infracțiuni comise în 1918. Amnistierea lor Cas. I, X/146.

Infracțiune, contract expirat. Cum se face predarea imobilului închiriat Cas. I, XII/179.

III/46.

Întreținere. Coobligăți. Neîmplinirea din partea unora și împlinirea integrală a obligației de un coobligat cu notă de Grigore Ionescu, Trib. Caraș XIII—XIV/186.

Interpretarea Art. 71 l. C. Casație. C. Ap. Oradea XVII—XVIII/247.

Investirea instanței. Obligativitatea de a judeca Art. 529 al II Pr. civ. ungară IV/62.

J.

Jurământ supletoriu, lăsat la aprecierea instanței Cas. I, XIII—XIV/199.

L.

Leziuni corporale, delict, recurs ne-timbrat, cu notă red. VII/106.

Lichidare. Bunuri inamice. Instanțe de judecată Cas. III, XIX—XX/269.

Licităție, recurs contra ordonării licitației și evaluării Cas. II, X/142.

M.

Mandat de plată IV/57.

Magistrat, transferare VII/108.

Magistrat. Punere în disponibilitate Cas. III, XIX—XX/269.

Medicii Casei Cercuale nu sunt funcționari publici, deci nu se bucură de beneficiul prelungirii contractelor de închiriere, Trib. Lugoj XII/173.

Minori, înstrăinarea averii III/45.

Mine, impuneri fiscale Cas. II, XIX—XX/272.

Motivarea hotărârilor. Obligativitatea instanței X/147.

Mobile, sechestrarea necondiționată Cas. I, XI/159.

Mobile predate în păstrare părâtului de primăria comunală, până ce reclamantul își dovedește proprietatea. Pieirea unui mobil din cauză de forță majoră. Nerăspunderea părâtului. Jud. rurală Timiș XIII—XIV/185.

Moștenire. Acțiune în stabilirea dreptului Cas. I, XXI—XXII/290.

N.

Neconstituționalitate. Când poate fi ridicată Cas. S. U. XI/159.

Notar public, numire, Aprecierea meritelor Cas. III, VIII—IX/124.

Notar public. Concursul și avizul baroului notarilor publici Cas. III, XVII—XVIII/251.

vezi și XIX—XX/271.

O.

Opoziția Procurorului General. Formalități III/47.

Omiterea termenului de infățișare Cas. I, XIX—XX/274.

Onorar de avocat. Apel sau recurs conf. l. acc. sau avocațiale cu notă Trib. Ciuc XVII—XVIII/245.

P.

Penal recurs. Unde se declară Cas. II, XVII—XVIII/252.

Penal apel, contra încheerilor odată cu fondul C. Ap. Cluj XVII—XVIII 251.

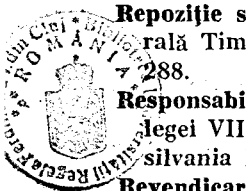
Pensiune alimentară VII/108.

Plată fixată în monedă ce nu este în circulație acolo unde se efectuează III/47.

Plată stipulată în coroane VII/109.
Premiu, drept acordat casei centrale, prin Art. 47 al. 8 reg. legei agrare în ce termen trebuie exercitat Cas. I, XVI/233.
Prenotarea procesului în cf. pentru validarea sau invalidarea testamentului VII/105.
Prooși. Calitatea lor de funcționari publici. Aplicarea Statutului, Cas. III XI/160.
Posesie. Tulburare. Dacă chiriașul are acțiune C. Ap. Cluj XVI/232.
Prescripția pedepsei pentru delict are efect în materia crimelor corecționalizate, iar nu și prescripția acțiunii publice, care este cea prevăzută de lege Cas. II, X/144.
Prestațiuni periodice. Rectificarea cuantumului față de noile circumstanțe ivite Cas. I, XVII—XVIII/252.
Proba supremă. Cunoștința oficială a judecătorului Cas. III, XIII—XIV/199.
Probe, respingerea lor de Casație, invocate primaară în revizuire IV/63.
Propagandă pentru provocarea urei între Ardeleni și Regățeni. C. Ap. Oradia XIII—XIV/200.
R.
Rechiziții, actele prin care se dispun, dacă pot fi atacate în contencios Cas. III, XIX—XX/271.
Rechiziții, act de guvernământ sau administrativ. Contencios II/30.
Rechizițiuni, imobil deținut pe baza acestei măsuri Cas. III, XIX—XX/272.
Recurs, judecarea lui în lipsa recurentului VII/107.
Recurs, drept de ordin constituțional. Dacă Art. 103 din Constituție vizează și hotărârile date de instanțele de instrucție represivă Cas. II, VIII—IX/121.
Recurs inadmisibil, când hotărârea poate fi reformată pe altă cale Cas. I, X/146.
Recurs, renunțare, drept Cas. III, XI/163.
Registre comerciale. Prezentarea lor la viză I/13.
Reinoire. Suspendarea execuției III/42.
Repoziție sumară. Condițiuni. Jud. rur. Timiș VIII—IX/118.
Repoziție sumară. Condițiuni de admitere Cas. I, XIII—XIV/200.
Repoziție sumară, acțiune. Judec. rurală Timișoara cu notă XXI—XXII/288.
Responsabilitatea magistraților conf. Legei VIII :1871, în vigoare în Transilvania I/12.
Revendicare. Intabulare I/13.
Revendicare, declarație sub semnătură privată prin punere de deget IV/59.
Revendicarea dreptului de proprietate a unui loc de mormânt din cimitirul bisericeii, bazat pe moștenire. Inadmisibilitatea acțiunii între frați Jud. Zărnești XV/218.
Revizuirea, probe noi VI/94.
Revizuirea hotărârilor. Inadmisibilitate I/13.
Reviziune, cereri introduse după punerea în aplicare a legii din 1925, Cas. I, VIII—IX/121.

Revizuire, vânzare, Pref. fixarea lui. Neplată. Chestie de fapt Cas. I, XI/159.
Revizuire cerere. Valoarea litigiului până la 10.000 lei inclusiv. C. Ap. Br. XII/176.
Revizuire cerere, termenul în care pot fi privite ca recurs Cas. III, XII/177.
Revizuire, normele de introducere a cererilor date în competența C. de Apel din Ardeal Br. C. Ap. XVI/232.
Revizuire. Curtea de Casație Cas. III, XIX—XX/271.
Retroactivitate (Art. 5 C. Civ.). Aplicație în timp Cas. II, XIX—XX/271.
S.
Sechestrul penal, dacă a fost desființat prin Art. 320 l. org. judecătorească IV/61.
Sechestrul forțat VII/107.
Sechestrul curator, execuție VII/107.
Sechestrul, revendicarea de un terțiu a obiectelor, Cas. II, VIII—IX/120.
Silvie, contravenție, forma redactării proces verbal. Fals. I/12.
Silvie, idem, cu notă de V. M. D. XII/175.
Silvie idem VI/92.
Silvie, delict în care pedeapsa e numai amendă cu notă ed. VII/106.
Silvie proprietate imobiliară VII/107.
Silvie. Dacă jandarmii pot constata delictele, Cas. II, XVII—XVIII/252.
Spionaj, legea din 1913. Infrațiune comisă de un militar în complicitate cu un civil pe teritoriul Transilvaniei I/8.
Speculă. Pr. verbal de constatare Cas. II, VIII—IX/123.
Solidaritate cerută de Art. 41 l. avocaților. Trib. Târnava Mare XVII—XVIII/249.
Substituțiuni, de câte feluri sunt. Condițiuni cerute pentru fiecare. Deosebiri. Cas. I, X/143.
Substituțiuni, de câte feluri sunt. XVI 234.
Succesiune. Lichidarea lor. Aplicație în cazul concurenței eredelui liniar cu legatari particulari, Cas. I, XXI—XXII/290.
Suspendarea proceselor civile din cauza altor procese care condiționează soluțiunea din procesul a cărui suspendare se cere, Cas. XIII—XIV/201.
Suveranitatea națională. Puterea de jurisdicție a instanțelor judecătorești ale unei țări Cas. S. U. VIII—IX/121.
Tardiv recurs. Proba comunicării sau necomunicării deciziei atacate Cas. III, VIII—IX/124.
Testament. Valabilitatea lui făcut de un minor de 13½ ani III/43.
Testament verbal, condițiuni. Cas. I, XIII—XIV/200.
Testament verbal, condițiuni. Cas. I, XVII—XVIII/252.
Testament verbal, privilegiat. Condițiuni de valabilitate Cas. I, XVI/233.
Termen de recurs, contra încheierii judeului instructor, Cas. II, X/146.

Timbru lege, dacă Art. 15, § 1, se aplică și la prenotările de ipotecă. Trib. Lugoj X/141.
Timbru lege, aplicarea lui în penal cu nota, C. Ap. Cluj XI/156.
Transcrierea transmisiunilor imobiliare în cf. Cas. I, XIII—XIV/201.
Tutelă, împrumut acordat. Apelul serviciului contencios regional Cluj II/29.
Tutelă, executarea hotărârei Curții de Apel dată în prima instanță de sedre VII/104.
U.
Ultraj, delict comis înainte de 8. XII. 1927 în Ardeal C. Ap. Cluj VIII—IX/117.
Uzucruț, competența instanțelor VI/94.
Uzucruț neîntăbulat și arendat de curatorul de sechestrul C. Ap. Timiș. XIII—XIV/108.
V.
Valoare, fixarea substratului procesului III/44.
Valoare minimă. Cale de atac. Patronat, Cas. I, XI/162.
Valoarea litigiului sub 50.000. Recurs VI/92.
Vamă, lege, anularea pr. verbal din lipsă de formă IV/59.
Vamală, contrabandă. Art. 221 și 222 legea vamilor. Constituirea greșită a Tribunalului XVII—XVIII/250.
Vănatul rănit aparține celui care l'a prins, mai ales când fapta s'a întâmplat pe proprietatea sa. Judecăt. Deta XII/175.
Vânzare, intabulare. Casa Centrală a împrumuturilor. Cas. I, XI/158.
Vânzare de Adm. Financiară a imobilului unui percepător defraudator de la Stat, Trib. Târnava Mare XV/218.
Vânzare imobiliară. Ord. 4420/1918. Dacă se aplică și la partaj, Cas. I, XVI/233.
Vânzare până la 10 jughere. Dispozițiunile ordinului 1149/1919, apără numai interesele Statului, Cas. I, XVI/234.
Vânzare contract. Obligație de plată. Lemne. Negociere ilicită, Cas. III, XIX—XX/270.
Vătămatal și exercițiul acțiunii publice prin plângerea directă, cu notă de V. M. D. C. Ap. Cluj XIX—XX/267.
Z.
Zestre, acțiune pentru restituirea unei sumi de bani dați ca accont pe o chitanță a părâtului de reclamantă pe când erau logodiți. Neadmisibilitate. Trib. Sibiu XV/218.
Zestre. Nu există în ținuturile maghiare obligație de întreținere, Cas. I, XXI—XXII/291.
Ziar ce apare în București. Infrațiune la legea presei din Ardeal, C. Apel Cluj XXI—XXIII/292.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

BCU Cluj / Central University Library Cluj